

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po postri:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 20—	celo leto naprej . . . K 20—
pol leta 10—	celo leto naprej . . . K 20—
četr leta 650	za Ameriko in vse druge dežele t
na mesec 2-80	celo leto naprej . . . K 20—

Vprašanjem glede inšeratov se naj početi za odgovor dopisnic ali znamka.
Upravnalstvo (spodaj, dvanajsta levo), Knafelova ulica 41. 8., telefonski 61. 88.

Inšerat velja: potresenje poštne pošte za celotno po 20 vin., za dvakrat po 10 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pošta in zahvala vredna 25 vin.
Poslano vredna 30 vin. Pri večjih inšeratih po dogovoru.

Upravnalstvo pa je pošiljanje naročilne, rednega inšerata L. t. d., to je administrativne storitve.

Poznameno četvrtletna velja 10 vinarsko.
Na plameni naročilni brez istodobne vrednosti naročilne se ne izplača.
„Narodna tiskarna“ telefonski 61. 88.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani:

na dom dostavljen:	v upravnalstvu prejemam:
celo leto naprej . . . K 24—	celo leto naprej . . . K 27—
pol leta 12—	pol leta 11—
četr leta 6—	četr leta 5—
na mesec 2—	na mesec 1-90

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vržejo.
Grednališče: Knafelova ulica 41. 8. (v pristojbi levo) telefonski 61. 84.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 12. decembra. (Kor. ur.)

Uradno se razglaša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadna skupina general-feldmaršala von Mackensen-a.

Na Vlaškem so zavezniške čete prodle tja v črto Urziceni-Mizil. Dan za dnevom prihaja več tisoč vjetih.

Armadna fronta general-obersta nadvoj. Jožeta.

Rusko napadalno delovanje v obmejnem prostoru zapadno in severozapadno od Ocene tudi včeraj ni popustilo. Sovražnika smo povsod zavrnili ter izravnali od njega predvčerajnjem dosegel krajenvi uspeh s protisunkom. Na prelazni višini pri Valeputni in severozapadno od tam je nasprotnik v današnjih jutranjih urah izredno silno napadel. Sunku v masah, ki je bil ob 1. zjutraj brez artiljerijske priprave izvršen, so sledili ob 3. in 4. zjutraj nadaljni naskoki, uvedeni z močnim topovskim ognjem. Vsled čuječnosti naše infanterije in izbornega delovanja artiljerije so se vse ruske kolone zlomile pred našimi ovirami in zbežale v svojo izhodno pozicijo.

Tudi v pokrajini Ludove in ob Smotrcu je ostalo več močnih napadov brezuspornih.

Armadna fronta general-feldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Pri c. in kr. bojnih silah se ni zgodilo nič nemembnega.

ITALIJANSKO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Poročati ni ničesar.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 12. decembra. (Kor. ur.)

Wolffov urad poroča:

Veliki glavni stan:

ZAPADNO BOJIŠČE.

Armadna skupina prestolonaslednika Ruprechta Bavarskega.

Na bojišču ob Sommi se je od konca novembra znatno manjše boj-

no delovanje artiljerije popoldne začasno zopet stopnjevalo.

Fronta nemškega prestolonaslednika.

Na vzhodnem bregu Moze močni ogenj topov in metal min brez infanterijskega delovanja.

VZHODNO BOJIŠČE.

Fronta generalfeldmaršala princa Leopolda Bavarskega.

Posečena podvjetja patrulj ob Stohodu so prinesla po vjetnikih dragocena razjasnila o razporodi russkih čet.

Armadna fronta general-obersta nadvoj. Jožeta.

V Gozdnih Karpatih, ob Smotrecu in ob Babi Ludovi kakor tudi pri ponocni obnovljivih močnih napadih v odseku Mostičanec so nemške in avstro-ogrške čete popolnoma zavrnile sovražnika. Tudi na obeh straneh doline Trotusel so zavstavili Rusi iznova ljudi in municijo za močno napade proti nekaterim višinskim pozicijam. Nemški lovci so pripeljali s počoda severno od Lude 10 vjetih in 3 strojno puško nazaj. Severno od Suite smo propodili Ruse z neke višine, ki jim je bila nedavno ostanila.

Armadna skupina gfm. v. Mackensa.

Bojno napredovanje na celini fronti Urziceni-Mizil sta v naši nošnosti. Armadna skupina, zlasti deveta armada, je odvzela zadnje dni Romunom nad 10 000 vjetih, več topov in mnogo vojnega orodja.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Z ljutostjo naskakujajo dan na dan ententne čete, zlasti Srbi, proti nemško - bolgarskim pozicijam na obeh bregovih Črno. Tudi včeraj so noprili tam zopet težak krvav porazili.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berlin, 12. decembra. (Kor. u.) Wolffov urad poroča 12. decembra zvečer.

Na zapadu in na vzhodu ni bistvenega.

Na velikem Vlaškem zmagovalno prodiranje proti Romunom in Rusom.

in je spuščal le posameznike v pekarijo.

Ne vem, ali naj bi pripisovala svoji neprevidnosti, da sem zašla preblizu te, suvajče se gruče, ali je to zagrešil v svoji nerodnosti neki prilet prištešček, skratka: mož je s svojim širokim in težkim stopalom tako pritisnil na moje občutljivo kuroje oko, da sem zakričala bolečine in pahnila nerodneža precej brezobzirno od sebe.

Oprostite, ne zamerite mi, se je hitel opravičevati. »Od treh naprej že stojim tu. Moral sem potisniti naprej, drugače bom čakal še dve uri, preden pridebam na vrsto. Kaj bodo rekle moji lačni otroččki, ko me tako dolgo ni s kruhom. Ne zamerite prosim, saj veste, vojska je vojska!«

Na njegovo gostobesedno opravičevanje sem ga očimila molče z jemanim pogledom, ter jo odkurila — vkljub temu da sem precej žopala — urno in naravnost bomov.

Pred hišnimi vrati dohitim našo postrežnico, starikavo Ženico, ki je nosila na rokah nekaj, kar je bilo podobno starim, oguljenim vredčem.

Mirovna ponudba centralnih držav.

Armadno povelje našega in nemškega cesarja.

Dunaj, 12. decembra. (Kor. ur.) Iz vojnega poročevalskega stana poročajo: Cesar je izdal tole armadno in brodovno povelje:

Mojim vojakom armade in brodovju!

Božja milostljiva moč, vaša in naših dragih zaveznikov hrabrost in vztrajnost sta ustvarili položaj, ki naše končne zmagene kaževečdovmljive. Stremeč za tem, da zopet dam v težkem času možato vztrajajočim narodom blagoslov miru, sem Jaz s svojimi visokimi zavezniki storil poskus, da dosežemo časten mir. Molim k vsemogočnemu, da spremi ta korak s svojim blagoslovom. Vem pa tudi, da se boste vi bojevali z istim junashtvom tako dolgo, da bo mir sklenjen ali pa da boste sovražnika odločilno porazili.

Dunaj, 12. decembra 1916.

Karel.

Monakovo, 12. decembra. (Kor. ur.) Korespondenca Hoffmann poroča: Njegovo Velikanstvo cesar je izdal tole dnevno povelje na nemško vojsko:

Vojaki!

Zavedajoč se zmage, ki ste jo s svojo hrabrostjo dobojevali, smo jaz in vladarji zvesto zaveznikov držav ponudili sovražnikom mir. Ali bomo dosegli tem združenici, je negotovo. Z božjo pomočjo se morate nadalje sovražniku ustavljati in ga poraziti.

Veliki glavni stan, 12. decembra 1916.

Viljem J. R.

Bethmann - Hollweg o mirovnem predlogu.

Berolin, 12. decembra. (Kor. ur.) Velikanska napetost, ki jo je nenadno sklicanje državnega zборa prizvralo ne samo v političnih krogih, marveč tudi v vseh panogah naroda, se je pokazala že v zunanjosti, ki je dala današnji seji značaj, karšnega državnega zboru ni še nikdar imel. Od najzgodnejših jutrišnjih ur se je gnetla pred vhodi in državnozborsko poslopije gosta množica ljudi, ki je zmanj čakala na pristop. Hiša, dvorana in tribune so bile nabito polne. V loži diplomati so se nedežili seje zastopniki zaveznikov in neutralnih držav, med njimi avstro-ogrski veleposlanik princ zu Hohenlohe in legijski svetnik grof Lascovich. Pričetek seje se je zavrel vsled strankarskih konferenc, kar je stopnjevalo splošno napetost do skrajnosti. V dvorani so stali poslanci in skupin drugi pri drugem in diskutirali, voditelji strank pa so se posvetovali z državnim kanclerjem o tem, ali naj se vrši debata o njegovih izjavah ali ne. Ko so vstopili voditelji strank, je šlo kakor oddih skozi dvorano, in ponekako enočni zakasnitvi se je oglašil zvonec. Ob 2. je vstopil državni kancler. Neposredno nato je otvoril predsednik Kämpf sejo ter podelil kanclerju besedo. Kancler je podal v svojem govoru pregled o vojaških dogodkih ter je sporioč mirovno noto zaveznikov držav. Tiho kakor v grobu je poslušala zbornica kanclerjeve besede in opetovanje jih je odobravala. Ko je kancler noto prebral, so zardoneli vedno se stopnjujoči klici: Bravo! Koncem govora sta dvorani in tribune živahno in trajno odobravale njegova izvajanja. Ko je kancler končal, je predlagal poslanec Spahn (centrum), da naj se hiša odredi, poslanec Bassermann pa je predlagal otvoritev debate. Temu predlogu so se pridružili grof Westarp (konservativci) in Ledebur (socijalnodemokratična delovna skupina). Pri glasovanju je bil predlog odklonjen in se je bila zaključena.

Govor državnega kanclerja.

Državni kancler Bethmann-Hollweg je med drugim rekel:

Upanje na skorajšnje nove ugodne dogodke na bojišču je dalo povod, da državni zbor ni bil za dle časa ododen, nego je bilo predsedniku pripuščeno, da določi dan prihodnje seje. Upanje se je skor nepriskriveno hitro vresnilčilo. Vstop Romunske v vojno naj bi bil razvrl naše naši zaveznički stališči na vzhodu, a obenem naj bi bila velika ofenziva ob Sommi predala našo zapadno fronto in naj bi bili novi Italijanski napadi Avstro-Ogrski onemogočili.

Z božjo pomočjo so naše krasne čete ustvarile položaj, ki nam daje popolno in večjo varnost, kakor je bila kedaj poprej. Zapadna fronta stoji, ne stoji samo, nego je vzdol romunski vojni napolnjena z večjimi rezervami na ljudeh in materialih kakor prej. Prav izdatno je prekrbilo proti vsem italijanskim divizijam in ko je ob Sommi in na Krasu donel bobnajoči ogenj, ko so Rusi navaljali na vzhodno mejo Sedmograške, je selmaršl Hindenburg z brezprimerno genialnim vodstvom z vojaštvom, ki je v tekmovalju vseh zavezničkih na bojni dejavnosti in z marši storilo nemogočnost možno, zavzel vse zapadno Vlaško in sovražno stolno mesto.

Vojnaške operacije se nadaljujo. Z udarci meča je tudi trdneje fundirana naša gospodarska preskrbna. Na Romunskem so prispe v naše roke velike množine žita, olja in drugega blaga. Vzlič vse tenosti bi bili izhajali s tem, kar ima, zdaj je pa naša gospodarska varnost brez dvoma.

Velikim dogodkom na kopnem se vredno pridružujejo junashva naših podmorských čolnov. Lakota, s katero so nam hoteli našli nasprotne živega, grozi njim samim.

Ko se je tokom prvega leta vojne cesar obrnil do naroda, je rekel: Veliki dogodki vzbujajo vdanost in utrde srca. Cesari in narod nista bila nikoli druguli inšti. Tudi zdaj nista. Genialno vodstvo je ustvarilo železna dejstva. Tudi notranja utrujenost, s katero je sovražnik računal, je bila napačna domneva. Sredi bojev je državni zbor sklenil zakon o domovinski pomoči službi in s tem ustvaril novo obrambo. Za vojskujecem se narodom stoji delajoči narod. Velikanska sila naroda dela za skupni cilj. Nemška država ni oblegana

žico trdno skupaj zvezal. En čas bo že držalo.

Hišnik, vi ste mojster, sem ga pohvalila na kratko in da bi ga ne motila pri njegovem, trudnolomnem delu, sem se zaprla v svojo sobico.

Vsleda sem se k misli in podprt glavo ob desni komolec, začela premišljati današnje doživljaje.

Ti prečudni, zagoniti svet, Bog te razumi...!

Zato ker je vojska, jedo eni torče in

trnjava, nego ima samo velikansko, dobro urejeno taborišče z neizčrpljimi pomožnimi sredstvi, stojec krepko in zvest ob strani v boju izkušenih tovaršev pod avstro-ogrskimi, turškimi in bolgarskimi zastavami. Nemoteni po govorih naših sovražnikov, ki nam pripisujejo zdaj namen, zavojevati svet, zdaj plahoklicanje po miru, smo odločeni in gremo naprej, vedno pripravljeni se braniti in se bojevati za naš narodni obstanek, za svobodno in zagotovljeno prihodnost, a tudi vedno pripravljeni, podati za to ceno roko za mir, kajti naša sila nas, ne dela gluhe za svojo odgovornost pred bogom, pred lastnim narodom, pred človeštvo.

Mirovna ponudba.

Ze osemindvajset mesecov traja svetovna vojna. Brez primere v zgodovini je to strahotno bojevanje, brez primere so žrtve na človeških življenjih, na zdravju in na imetu, ki so jih storile prizadete države in brez primere je tudi trpljenje civilnega prebivalstva. Centralne države so v teh dolgih mesecih doprinesle prave čudeže hrabrosti in požrtvovanosti in izvojevale nesteto velikih vojnih uspehov. Posledice teh zmag je spoznati na vsakem zemljepisu: armade centralnih držav so zavojevale cela kraljestva; v rokah imajo Belgijo, Srbijo in Crno goro, zavojevale so ogromne ruske pokrajine in s hitrimi, presenetljivo izdatnimi udarci porazale romunsko armado in zavzele velik del romunskega ozemja s stolnim mestom Bukarešto.

Vojni položaj centralnih držav je torej siajan in vsi siloviti protinapadi nasprotnikov na različnih frontah ga niso mogli izpremeniti. Ententa se sicer rada ponaša, da je zdaj, po tolkomesečnem boju močnejša na številu vojašta in municije, a vzhod temu ni mogla z opetovanimi napadi ničesar takega opraviti, kar bi bilo kolikor premenilo položaj na bojiščih.

Vzlio temu položaju pa države entente doslej niso hotele razumeti opetovanih miglajev, da so centralne države pripravljene za mir. Sicer je bil odstopivši angleški minister zunanjih del nedolgo tega proglašil nekako splošno podlogo za mirovna pogajanja, a na dnosti precizne izjave nemškega državnega kancelarja so vodilni možje entente vedno le hrupno odgovariali, da vojne ne bo konec, dokler ne bodo centralne države premagane in ho mogla ententa zapovedati mirovne pogoje.

V vojnih časih tudi izjav vodilnih državnikov ni treba jemati vedno dobesedno. Pri vsaki taki izjavi igra veliko vlogo želja, ohraniti v lastni državi dobro razpoloženje in zaupanje v srečen izid bojev ter želja, da bi nasprotniki ne tolmačili izjav za dokaz slabosti ter pojemanje zaupanja in moči. Mogoče je torej, da so četverozvezni državniki vendar drugače mislili, kakor so govorili, saj je gotovo, da so imele države entente tekom sedanja vojne dosti ogromnejše izguhe, kakor centralne države, da so denarno silno oslabljene in imajo največje težave s kompletiranjem armad in nič manj silne težave s preskrbo živil. Še več! V nobeni v vojno zapletenih držav ni mirovno gibanje tako močno, kakor v državah entente.

Centralne države so z mečem ustvarile podlogo za mirovna pogajanja, za poravnavo in spravo med državami. Zanje ni nobenega vzroka več, nadaljevati bojevanje in preliti človeško kri in ker se zavedajo, da niso samo nepremagane, nego vedno zmagovite ter sploh nepremagljive, zato so sedaj storile pozitiven korak za dosego miru.

Vlade avstro-ogrške, nemške, bolgarske in turške so dale nasprotnikom in neutralnim državam ter paču dostaviti uradno obvestilo, da so pripravljene začeti s sovražniki mirovna pogajanja. Nota poudarja neprimljivost centralnih držav, opozarja pa na strašno nesrečo, ki jo pomeni ta vojna za vse prizadete države ter naglaša, da so predlogi, ki jih prineselo centralne države na mirovna pogajanja, taki, da se z njimi zagotovi čast, obstoje in sloboda narodov centralnih držav.

V tem okvirju so gotovo mogoča mirovna pogajanja in začno se lahko, če imajo države entente le dobro voljo in če jim je na tem, da poneha nadaljnje krvoprelitev, ki jim itak ne more prinesi zaželenih uspehov. V noti je izrečeno rečeno, da centralne države ne misljijo svojih sovražnikov ne razbiti, ne uničiti. S temi besedami je že povedano, da so mogoča najobširnejša pogajanja, kar je posebno znaten v zvezi z izjavami nemškega državnega kancelarja glede aneksionskih zahtev gotovih nemških strank.

Storjeni korak centralnih držav bodo gotovo v vseh v vojno zapletenih državah pozdravili z največjim veseljem in s presrčno željo, da bi imel uspeh in da bi se čim prej začela mirovna pogajanja. Mogoče

Sofija, 12. decembra. (Kor. sr.) Bolgarska brzoljubna agentura poudarja: Bolgarska vlada je izročila zastopnikom neutralnih držav in vladam, ki so prevzele varstvo interesov nasprotnikov, noto, ki je identična z noto, izročeno v drugih glavnih mestih zavezniških držav. Popoldne je ministrski predsednik Radoslov v sobranju pred prepričljivo zbornico prebral ter je bila z živahnim, dolgo trajajočim odobravanjem sprejeta.

Tiško je brdko tudi nevtralne države in so te posebno poklicane, da v tem važnem trenotku zastavijo svoj vpliv ter poskušajo podpreti in pospiti, kar so sprožile centralne države.

Mirovni korak centralnih držav ni izraz slabosti, nego izraz zmogljivosti samozavesti, izraz prepranja, da je nadaljevanje vojne nepotrebno, ker zamore na vseh straneh povzročiti pač nove človeške in denarne žrtve, nove brdkosti in težave, sicer pa ničesar. Tako pade vsa odgovornost za morebitno nadaljevanje vojne na države entente. Prebivalstvo centralnih držav bo v vsakem slučaju stalo zvesto, vztrajno in požrtvovano ob strani svoje domovine, tudi če bi države entente odklonile mirovna pogajanja in nadaljevale vojno. Vojna in gospodarska moč centralnih držav je neoslabljena, zato lahko mimo čakajo, kaj porečajo na velikodušno, iz golega človekoljuba izvirajočo mirovno ponudbo nasprotnne države.

Dunajski uradni komunikate vsebuje pasus, ki bo navdal avstrijske narode s posebnim zadovoljstvom in hvaljenostjo napram modrosti novega vladarja. Komunikate poudarja namreč, da je dozorela misel ponuditi sovražnikom mir pri dunajskem kabinetu. Inicijativa k velikemu političnemu činu je izšla torej iz monarhije.

Pri tej priliki se moramo spomniti, da je cesar Karel že pred 14 dnevi pri sprejemu zborničnega predsedništva prav krepko poudaril svoje upanje, da pride skoraj do mirovne akcije. Gotovo pa je seveda na drugi strani, da je ideja dunajskoga kabinka našla pri zavezniških vladah polno razumevanje in da je tudi mirovna ponudba nov dokaz one ne-nadkrijljive solidarnosti, ki vladata med državami kvadrupelaliance.

K mirovni ponudbi sami je priporočiti, da se predvsem odlikuje po svojem zmerenem tonu, pa tudi po zmernosti svoje vsebine, ter se ogiba vsega, kar bi moglo sovražnika razdražiti. Pravice in zahteve centralnih držav ne nasprotujejo pravicam ostalih narodov, tako se glasi kardinalni stavki mirovne note, in centralne države svojih nasprotnikov ne nameravajo razbiti ali uničiti. Tem zavrača mirovni predlog vse dalekosežne aneksionske načrte ter ustvarja podlogo enakopravnosti. Centralne države, ki so, kakor je poudaril grof Tisza v ogrskem državnem zboru, faktično že zmagovalke, se ne postavljajo na stališče zmagovalcev, ter so tako izbile sovražnikom kar se tiče vojnega položaja že v naprej vse polemično orožje. Na drugi strani pa na kratko precizirajo dosežene uspehe, ki govorijo zase dovolj jasno. Nota poudarja, da gre centralnim državam za čast, obstoj in svobo in slobodo razvoja. To so kardinalni pogoji, ki jih sme sovražnik brez obotavljanja akceptirati, ker so ob jednem živiljenjskih pogojih vsake države v veliki organizirani družbi narodov tega sveta.

Ali bodo prišli nasprotniki do prepranja, da je napočil prvi usoden trenutek velike vojne in da je treba le poštene in dobre volje, da se reši človeštvo iz brezna gorja in nesreč? Ako bi sklepali le po zunanjih okolnostih, bi morali biti pesimistični. Baš v zadnjem času smo slišali iz sovražnega tabora staro besedilo o vojni do skrajnosti v novem šestem ostrešjem tonu. Toda vprašanje je, ali soglašajo narodi entente s svojimi vladami res tako odločno, da mirovna ponudba ne bo napravila na njej globokega vtisa ter utrdila v njih misel, da je treba napraviti konec grozotom vojne?

Osrednje države svojih mirovnih pogojev niso konkretnizirale — temveč hočejo prinesi primerne predloge še le k pogajanjem seboj. O vsebinah teh predlogov se torej ne da govoriti podrobno; opozorit nam je le na nekatere že ustvarjene dejstva na Balkanu, kjer so bolgarski državniki označili gotova ozemlja kot večno bolgarsko posest in pa na manifest, ki je proklamiral neodvisnost Poljske.

Naj odgovorijo sovražniki na mirovno ponudbo centralnih držav kakorkoli hočejo, eno je gotovo: ponudba sama je političen čin prve entete, pa tudi političen uspeh.

Ne le doma, kjer ho prebivalstvo spoznalo, da vlade od njega ne tirajo niti ene žrtve več, kakor je nujno potrebno in dokler je netrogibno, temveč tudi v sovražnih in neutralnih državah, katerih prebivalstvu bo moralna biti mirovna nota dokaz, da so pripravljana o agresivnosti Nemčije in njenih zaveznic in o osovitelskih načrtih centralnih armad, ki da hočejo podprtiti vso Evropo, - zmanjšajte.

So eno je važno in velepomembno. Mirovna nota poudarja, da so centralne države, ako bi ententa ne akceptirala njihove ponudbe ter odklonila mirovna pogajanja, odločeno nadaljevati vojno do končne zmage. Iz tega sledi, da smatrajo centralne države svojo ponudbo za edino priliko, ki je dana nasprotnikom, da končajo vojno brez katastrofe, brez izgube vsega svojega prestiža. Avstrija in njene zaveznice so odločene, da ponudbe ne ponovijo, da pa potem tudi ne sprejmejo nobene sovražnikove propozicije več, dokler ga ne bodo popolnoma porazile.

Danes je tu široka platforma, na kateri je mogoče izjednati kompromisni potom vsa nasprotna, spraviti v sklad velike interese civiliziranega človeštva — jutri bo tudi od naše strani rezko in ostro odmetalo strašno geslo: usque ad finem!

K mirovnemu predlogu italijanskih socialnih demokratov.

Lugano, 9. decembra. »Avanti« je pisal k socialnodemokratičnemu predlogu:

Naš predlog je vzbudil srd vseh omih vrhov ljudi, katerim je vojna dobrodošla zavod, da se ž njim pitajo. Nič naravnega!

Ako bo konec vojne, kako naj potem veliki industrijski podjetniki svojim akcijonom izplačujejo mastne dividende, za katere se imajo zahvaliti sedaj zavojljivi radodarnosti države? Ako bo konec vojne, s čim pa naj žive izvestni časniški pisarji, ki danes svojo nesramnost tako smelj kažejo? Prav se, da mi računamo na klerikalce. Ta trditev je groteskna. Klerikalci vlečejo eno vrv s svojim Medo, ki hodi z Boselijem čez državne in bi najraje »sveto vojno« naznačili za križarsko vojno v svrhu oprostitve cerkve Izpod oblasti osrednjih držav. Klerikalni trutni listi (nacionalno-katoliški) tekmujejo proti nam z nacionalističnimi in papežev lasten list se norčuje, da naš predlog pusti vse pristarem. Pravijo, da smo izdali domovino in da zasedljemo samo neprikrite volilne interese. Ali se dobijo torej v Italiji volilci, ki bi bili pripravljeni za takig? Kje pa bi bila potem endoušna vojna volja naroda, na katero se nacionalisti vedno sklicujejo, da bi opravili svoje početje? Kje bi bila splošna vojna navdušenost, ako se bojijo, da bi mogel pripraviti predlog dobiti plodovito zadovoljstvo? Se jasneja je stvar socialnodemokratičnega profesorja La briole, ki je one dni, ko se je zdela vojna nacionalističnega blaznikom kratek ples krv in železa, na čelu zbesnelih kraljak, dandanašnji pa pošteno priznava svojo zmoto. Ženjalni čin s poljskim kraljestvom, zmagje v Romuniji, brezobzirno plenjevanje belgijskega in srbskega prebivalstva, uvedba civilne službene dolžnosti, vse to razpršuje zadnje upanje, da bi bile osrednje države v kratkem porazene. Ako bi sklepali le po zunanjih okolnostih, bi morali biti pesimistični. Baš v zadnjem času smo slišali iz sovražnega tabora staro besedilo o vojni do skrajnosti v novem šestem ostrešjem tonu. Toda vprašanje je, ali soglašajo narodi entente s svojimi vladami res tako odločno, da mirovna ponudba ne bo napravila na njej globokega vtisa ter utrdila v njih misel, da je treba napraviti konec grozotom vojne?

Ali bodo prišli nasprotniki do prepranja, da je napočil prvi usoden trenutek velike vojne in da je treba le poštene in dobre volje, da se reši človeštvo iz brezna gorja in nesreč? Ako bi sklepali le po zunanjih okolnostih, bi morali biti pesimistični. Baš v zadnjem času smo slišali iz sovražnega tabora staro besedilo o vojni do skrajnosti v novem šestem ostrešjem tonu. Toda vprašanje je, ali soglašajo narodi entente s svojimi vladami res tako odločno, da mirovna ponudba ne bo napravila na njej globokega vtisa ter utrdila v njih misel, da je treba napraviti konec grozotom vojne?

Osrednje države svojih mirovnih pogojev niso konkretnizirale — temveč hočejo prinesi primerne predloge še le k pogajanjem seboj. O vsebinah teh predlogov se torej ne da govoriti podrobno; opozorit nam je le na nekatere že ustvarjene dejstva na Balkanu, kjer so bolgarski državniki označili gotova ozemlja kot večno bolgarsko posest in pa na manifest, ki je proklamiral neodvisnost Poljske.

Naj odgovorijo sovražniki na mirovno ponudbo centralnih držav kakorkoli hočejo, eno je gotovo: ponudba sama je političen čin prve entete, pa tudi političen uspeh.

Ne le doma, kjer ho prebivalstvo spoznalo, da vlade od njega ne tirajo niti ene žrtve več, kakor je nujno potrebno in dokler je netrogibno, temveč tudi v sovražnih in neutralnih državah, katerih prebivalstvu bo moralna biti mirovna nota dokaz, da so pripravljana o agresivnosti Nemčije in njenih zaveznic in o osovitelskih načrtih centralnih armad, ki da hočejo podprtiti vso Evropo, - zmanjšajte.

Amerika in Nemčija.

AMERIŠKI PROTEST V BEROLINU.

Vlada Zedinjenih držav je poslala nemški vladni noto, v kateri »svečano protestira proti temu, da je dala nemška vlad odpeljati del civilnega prebivalstva iz Belgije in da to prebivalstvo porablja za dela v Nemčiji.

Nemška vlad je nato 11. t. m. odgovorila Zedinjenim državam ter opravili svoje postopanje z brezdelnostjo v Belgiji, ki je posledica tega brezdelja je bila, da je moralna nemška vlad uvesti prisilno delo in končno dati posla delavcem tudi delo v Nemčiji sami. Pri tem so izključena dela, za katera se sovražno prebivalstvo ne sme siliti. Nasprotno pa pravi nemška nota, da se nevtralne države niso zavzele za nemške državljane, ko so jih Rusi odpeljali iz vzhodne Pruske.

VELIKE ODLOČITVE V AMERIKI?

Frankfurt, 12. decembra. Agence Havas javlja iz Washingtona: Wilson in Lansing sta se posvetovala o vojni podmorskih čolnov in izganjanju belgijskega prebivalstva. Pričakuje se da dalekosežnih odločitev.

Berlin, 12. decembra. Iz Newyorka poročajo: Tu ne vladnik nikako razburjenje. Ljudstvo hoče mir. Do sedaj splošno razširjeno mnenje, da bo Nemčija konečno le poražena je vsled dogodka v Romuniji omajeno. To je ojačalo tudi stremljenja, ki hočejo Ameriko obvarovati vmešavanja v vojno.

Angleži o miru.

Rotterdam, 12. decembra. Angleški minister Henderson je izjavil, da pot do mira je še tako daleč. Potrebna je odločnost, pogum in edinstvo, da premagamo sovražnika. Slika, ki bi jo dala bodočnost, ako ne bi zmagała Anglia in njeni zavezniški, bi bila tako grozna, da bi se ne moglo misliti niti trenutek na njeni uresničenje. Mir si je mogoče misliti samo takrat, ko bodo zopet vzpostavljene Belgija, Francija, Srbija in Romunija. Vsako drugo rešitev bi morali zavezniški kratko male odkoniti.

Prodiranje v Romuniji.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

11. decembra. Romunski fronta. V Dobrudži zelo pičel artilerijski ogenj. Naše čete so zasedle vse donavsko obrežje med Tutrakanom in Črnovodom. Na vzhodnem Vlaškem prodriajo zavezniške čete brez odmora.

12. decembra. Romunski fronta. V vzhodni Vlaški so zavezniške čete nadaljevale zasledovanje sovražnika.

Desno krilo in centrum Falkenhayne armade sta v ponedeljek prekoračila Črto Urzicen - Mizil, ter se s tem polastila odsek gore Jajlo, levo krilo se bliža že gore Jajlo,

zopet večjo pozornost dogodkom v Makedoniji in iz ententnih listov odseva bojazen, kaj bo s Sarailovo armado.

London, 12. decembra. (Kor. n.) Daily News pišejo v uvodniku: Nima smisla, da bi si prikrivali težo udarca, ki ga pomeni padec Bukarešte za vso stvar zvezne. Na vsak način je dobitek za vojaške pomožne vire Nemčije znaten. Prav gotovo je padec Bukarešte skrajno težak udarc za ugled zvezne.

Rusko uradno poročilo.

10. decembra. Romunsko fronto. Ob cesti Buzeu - Ploesti so pričeli Romuni z ofenzivo in vrgli sovražnika preko reke Cricoval.

Braila se izpraznjuje.

Curil, 12. decembra. Brzjavke švicarskih listov iz Milana poročajo, da izpraznjujejo Romuni mesto in okraj Braila, ker je sovražnik pri Črnivodi prekoracil Donavo. — Braila se nahaja južno izliva Sereta na levem donavskem bregu.

Plen v Romuniji.

Vojni poročevalci javljajo z avtentичnega vira: Od 700.000 mož, ki jih šteje Romunija, jih je dosedel vjetih 145.000 s 6000 častnikov, najmanj toliko Romunov je ubitih in ranjenih; romunska armada šteje torej le še 400.000 mož, ki po večini nimajo vojnega materiala. Centralne armade so vplenile nadalje 200.000 pušk, t. j. polovico vseh pušk, ki jih je imela armada, ter 422 (od 800) lahkih in 25 (od 60) težkih topov. Od 460 do 500 strojnih pušk, ki so jih imeli Romuni so jih vzele naše čete 364. Od 137.902 km² je v posesti centralnih držav 64.000 km² z nad 2000 km (od 3087 km) železnici, 130 lokomotivami in 4500 vagoni.

Makedonska fronta.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

11. decembra. Makedonska fronta. V okolici Bitolja ničesar pomembnega. V loku Črne sile sovražni artiljerijski ogenj med pozicijami pri Dobromiru in Makovu. Sovražni napad na višino vzhodno od Paralova je hrabri nemški polk št. 45 deloma v boju z ročnimi granatami odbil. Na obeh straneh Vardarja mestoma slaboten in mestoma silen sovražni artiljerijski ogenj. Zavahno delovanje sovražnih letalcev nad našimi pozicijami in našimi poslednjimi četami. Pri Udovu je zbil podporočnik v. Linkel po srečnem boju v zraku neko francosko letalo, katerega pilot podporočnik Peter Jilot je ranjen, opazovalec podporočnik Sully pa ubit. Na fronti Belašice sovražni artiljerijski ogenj na kolodvor Peroj brez učinka. Na fronti Strume slabotno sovražno bombardiranje na celi fronti.

12. decembra. Makedonska fronta. V loku Črne se je ponesrečil po luti artiljerijski pravni opoldne poskušeni sovražni napad proti črti Paralovo-Makovo. Sovražnik je utrel največje izgube. — Na fronti ob Egejskem morju so sovražne ladje brezuspešno obstreljevale pristanišča v Kavalskem zalivu in pri Makrih.

Protinapadi v Makedoniji.

Curil, 12. decembra. Tageszeitung poroča: Da so čete na romunski fronti proste, se že občuti po vseh poročilih četverozveznega časopisa v naračajočih nemško-bolgarskih protinapadih v Makedoniji, dočim se izraža v francoskem in italijanskem časopisu veliko skrb za usodo Sarailove armade.

Vojna z Rusijo.

RUSKO URADNO POROČILO.

10. decembra. Zapadna fronta. V okolici Dorne Vatre so morale naše čete premagati zelo ljut odpor sovražnika. V dolini Trotusel, v dolini Sulte in Crebanosa prodramo.

Vojna z Italijo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

11. decembra. Na trentinski fronti je trajajoče slabo vreme tudi včeraj omejevalo delovanje obeh artiljerij. Na Krasu je napadel v noči od 9. na 10. t. m. sovražen oddelek en naš okop v odseku Hudegaloga, bil je takoj odbit. Tekom včerajšnjega dne je kazala sovražna artiljerija večje delovanje proti naši črti višine 144 do morja. Ko je nastopil mrak, so poskusili sovražni oddelki diverziske akcije proti višinam južnega dela točke 206 in proti točki 144, do-

čim so drugi oddelki napadli naše obrambne črte v odseku Adrije. Bili so odbiti z občutnimi izgubami in so pustili vjetnike v naših rokah.

Nova italijanska ofenziva.

Berolin, 12. decembra. Tagesspij: Italijani pripravljajo očividno novo ofenzivo na Kraško visoko planoto. Ali omi ne morejo nas oplašiti s tem. Vsekakor ostane dejstvo, da na zapadu počiva angleško-francoska ofenziva, da se je Sarailova ofenziva izjalovila in da je Romunija porušena. Položaj je tak, da nam daje najlepše nade.

Italijanska fronta na slovenskem jezikovnem območju.

Reichspost piše: »Tudi kraji na Krasu, ki leže neposredno za sedanje bojno fronto, nimajo niti enega Italijana, tako, da se Italijani sedaj na vsej primorski fronti od Bovca do morja bore na slovenskem jezikovnem območju, da nimajo torej prav nikake pravice, smatrati se za osvoboditelje »neodrešenega ozemlja«. To vedo tudi oni prav dobro in zato gledajo, kako bi tem krajem obesili italijanski plašč, v kolikor ga že ne nahajajo v avstrijskih imenikih. Tačko so si izmisliili za Novo vas dobeseden prevod Villanova za Hudilog Boscomalo. Hubel pa imenujejo s starimskim Frigido. Bilo bi v avstrijskem interesu — zaključuje Reichspost — ako bi se temu italijanskemu pačenju napravilo končekatija z nadaljnjo rabo italijanskih spakedrank do vajamo le novega netiva blaznemu italijanskemu imperjalizmu!«

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Uradni list pričenja dekret, ki postavlja porabo mesa v Italiji pod vladno kontrolo, omemuje klanje goveje živine in odreja dva brezmesna dneva. — Poroča se o velikih izgredih v Padovi in Romagni, vojaki niso hoteli streljati na ljudstvo, zato jih je bilo več ustreljenih.

Italijanski parlament.

Socijalisti proti Angliji.

Lugano, 10. decembra. V italijanskih zbornicah je napadal včeraj, kakor Modigliani prejšnji dan, socialist Treves Anglijo in njeno požrešnost in rekel, da je Anglia odgovorna za svetovno vojno zbog svoje plenilne politike. »Corriere della sera« konstatiра z obžalovanjem in ostro graja, da ni ne eden poslanec protestiral proti nečvenim Trevesovim napadom, marveč da je vsa zbornica celo molče poslušala njegov govor. To je dokaz, da si italijanska zbornica ni svestra svoje odgovornosti.

»Popolo d'Italia« pravi, da je škandalozno, da je velik del poslancev na hodnikih, kjer so mogli storiti brez kazni, roke stiskali govornikom proti Angliji in da so ti poslanci izjavljali, da se strinjajo z govorom. Kakor poroča »Avanti«, vsebuje Trevesov govor proti Angliji ta-le mesta: »Strašni in krvavi idol, kateremu se danes žrtvuje narodi, ni iznajdba Nemčije, ampak Anglije, katere imperjalizem se je obračal sedaj proti Franciji, sedaj proti Rusiji, sedaj proti Nemčiji. Svojemu neomajnemu egizmu, svojemu neutemeljivemu poželjenju po samovladiji žrtvovala Anglija interese miru in civilizacije. Tudi nas je prisilila v vojno zbog svojega egoizma. Ako pogine Romunija, ki je mogla ostati latinska sred slovenskega oceana na Balkanu, je kriva tega samo ententa. Ali se more kdo čuditi razven Anglie, ako se Nemčija, katero je Anglia skoraj zadužila, končno ni več brigala za idol Anglie z evropskega ravnotežja in pograbila za meč v samoučinku?«

Z ozirom na težji vojni položaj.

Lugano, 11. decembra. Zavetnica vlad je bila sprejeta s pričakovano večino. Poleg socijalnih demokratov so glasovali proti zaupnici samo Gilotti in Chiaraviglio, sicilijanec Giolittian Eugenio Rossi, radikal Sandulli in klerikalec Miglioli. Manjšalo je okoli 60 poslancev. Konstitucionalne skupine so utemeljevale svoje glasovanje izrecno s potrebo patriotske edinstvenosti v težkem vojnem trenotku. — Živahn se je komentiral popoln molk Sonnina, katerega je zastopal Boselli, ker se je bilo hati incidentov, ako bi se oglasil Sonnino, katerega nepriljubljenost raste od dne do dne.

Mir v šestih mesecih.

Interpelacija socialistov o miru je bila odložena na šest mesecov, kakor znano. Vlada je k predlogu odložitve pridala obljubo, da bo voja v šestih mesecih končan.

Bitka ob Sommi.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

10. decembra popoldne. Nemški nenadni napad na francoski jarek južno od Sainte Marie smo zavrnili. Z ostale fronte ni poročati ničesar.

10. decembra zvečer. Na jugovzhodnem pobočju višine pri Le Mesnilu so začazali Nemci dve mini. Za posest vdrtin se je razvil boj. Vdrtine so ostale v naši posesti. Na ostali fronti navadni topovski ogenj.

Belgijsko uradno poročilo.

10. decembra. Na raznih točkah belgijske fronte je bilo delovanje artiljerije precej močno, zlasti v smeri na Dixmuiden in Steenstraete.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

10. decembra zvečer. V načevanje za sovražni artiljerijski ogenj na pokrajine za našo fronto severno od Ancre smo močno obstreljevali razne točke za sovražno črto. Južno od Ancre sovražno artiljerijsko delovanje. Zadnjih 24 ur v vseh delih odsekov pri Ypresu in Hulichu na obeh straneh močno delovanje možnarjev v streških jarkih in artiljerije.

Ministrska kriza na Francoskem.

Poseji francoskega ministra ministrskega sveta, so podali državni ministri Freycinet, Combes, Bourgeois, Cochelin in Guesde demisijo.

Zatrjuje se, da bodo demisijonari tudi ministri Maloy, Sembat, Meline in Doumergue. Doslej je samo gotovo, da pride Herriot na mesto Clementela.

Večina je mnenja, da je samo Clemenceau sposoben za diktaturo, a odklanja sodelovanje z Briandom. Prvo njejovo delo bi bilo, da odplokne Sarailovo armado.

Nemiri v francoskih zbornicah.

Začetkom ponedeljške seje francoske zbornice je protestiral socialistični poslanec Brizon proti nadaljevanju vojne, katere edine posledice da so milijoni mrtvih in sto in sto zapravljenih milijard. Prišlo je do hudih rabuk ter je predsednik poklican Brizon k redu. Ker ga je neki poslanec razrazil, mu je Brizon vrzel kozarec za vodo v glavo. Prišlo je skoraj do pretenov, tako da je moral predsednik sejo prekiniti. V zopet otvorenem seji je bil Brizon izključen iz nadaljnje seje.

Nova pogajanja v Atenah

Rim, 11. decembra. (Kor. urad.)

Agenzia Stefani poroča iz Aten: Diplomatični krogi se drže glede bočnega razvijanja dogodka rezervirano. V nekem pogovoru med poslaniki četverozvezze se je poskusilo položaj popolnoma pojasnit in sedajno krizo rešiti in preprečiti po možnosti ponovitev krize. Z grške strani se želi, da četverozvezza uvidi ne morenost in spozna, da venizelistična gibanja, ki je vendar manj protibolgarsko kakor protidinastično, ni nadalje podpirati.

Lugano, 12. decembra. Priprave Grške so po poročilih iz Pariza vedno bolj grozče. Pričakuje se vsak trenotek odhoda poslanikov četverozvezze. Atenski listi povprašujejo, kako svrhu ima navzočnost takih diplomativ v Atenah, ki niso prijatelji grške dežele. Aretacie Venizelistov se nadaljuje. Večji del podanikov četverozvezze je odpotoval.

Lugano, 12. decembra. Iz Aten poročajo: Radi silnega načanja kurzov so borzo zaprlj. Mestna razsvetljiva je bila reducirana, cena živil je poskočila za tretjino.

Slošna mobilizacija.

Curil, 12. decembra. Včeraj ob 3. popoldne je dobila švicarska brzjavna agentura brzjavko iz Aten, da je kralj Konstantin uradno odredil splošno mobilizacijo svoje armade in mornarice.

Vlaška strahovlada.

Kopenhagen, 12. decembra. Daily Mail poroča, da je v Atenah kakor tudi v Tesaliji prava vojaška strahovlada. Municipia se pošilja v velikih množinah iz Aten na sever. V Larisi, Volu in Janini so kralju zvezne čete napadle Venizeliste in jih uničile.

Kralj Konstantin na Kreti odstavljen.

Zenova, 12. decembra. Agence Havas. V Kani na Kreti se je vršilo zborovanje, ki je proglašilo kralja Konstantina za izdaljalca domovine. Sprejeta rezolucija pravi, da ga ni smatral več za grškega kralja. Vojaški so odstranili s svojih uniform kraljeve zname ter se pridružili revolucionarjem.

Vlja brzjavka grške kraljevske dvojice.

Zenova, 12. decembra. Eco de Paris poroča iz Soluna, da je vlja križarka Hydra širirano brzjavko grške kraljevske dvojice na nemškega cesarja, ki je bila poslana brezčnim brzjavnim potom.

Boji na morju.

»Deutschland«.

Nasproti vsem drugim poročilom poročajo o poškodbi »Deutschland« pred pristaniščem New London, da je vlačilna ladja 17. novembra, ko je hotela podmorska ladja odpluti nenadno izpremenila svoj kurs, vsled česar je »Deutschland« kljub takojšnjem nasprotni pari zadel ob ladjo, ki se je tokom 10 sekund nato potopila. Z njo je poginilo 6 mož posadke. Dne 21. novembra je bila »Deutschland« popolnoma popravljena in je odpula domov.

Turška vojna.

TURSKO URADNO POROČILO.

11. decembra. Fronta ob Tigrisu. Naša letala so uspešno obmetavala sovražni letalski hangar ter prisilila dve letali ki sta se ta čas dvignili, da sta pristali. Na ostalih frontah nobenega pomembnega dogodka.

Razne politične vesti.

= Cesar Karel v Budimpešti.

Cesar Karel je dosegel včeraj ob 7. zjutraj v Budimpešto, kjer so ga na Zapadnem kolodvoru čakali ravnateli državnih zelenic, župan in vrhovni mestni glavar. Po nagovoru se je cesar odpeljal v avtomobil v grad. Tam je sprejel ministrskega predsednika grofa Tisza in člane kabine, predsednika magnatske zbornice barona Josika, podpredsednika grofa Széchenyja, podpredsednika poslanske zbornice de Szasza in Simontsitsa in druge. Opoldne je cesar sprejel odposlanstvo mesta pod vodstvom župana dr. Barczyja ter razne vojaške dostojanstvenike. Obiskal je tudi pletenega zastavonoša Julija Széchenyja in knezoškofa primasa dr. Csornocha. — Ob 4. popoldne se je cesar zopet odpeljal na Dunaj.

= Cesar Viljem v Monakovem. Cesar Viljem se je mudil včeraj 12. decembra popoldne v Monakovem, kjer je obiskal kralja Ludvika.

to staro prijateljstvo. — Te dni je g. podpolkovnik zopet pisal g. A. Leba-pu. Omenja med drugim: »Srčna kvala za Vaše ljube dopisnice in za pisnemu poročilom Žal, da je odgovarjati težko, ker rabi pismo, ali dopisnica, do Vas 4 do 6 tednov in baš toliko časa nazaj. — Nam se tukaj prav dobro godi, časi izlakotena in Črevesnih šibkosti so popolnoma mihuli in pozabljeni in se tukaj dobro ohranjamo. Kako rad bi Vam, g. ravnatelj, pisal o svojih doživljajih in vtičih v Nišu, a žal, to se ne sme zgoditi; po vojni Vam izročim svojo »Dnevno knjigo«, ki jo boste lahko porabili za mnoge podlistke v časopisih. Veseli me slišati, da se Vam vključ vojne hrane še dobro godi in da doprinašate potrpežljivo težke in hude vojne čase. Bog V a s č u v a i t u d i o d z g o r a ! Konečno Vam se omenim, da tukaj pijemo ognjena žužna vina po 1:20 Lir liter. — Sprejemite moje srčne pozdrave! — Toliko prijateljem in znancem g. podpolkovnika F. Kovačiča v znanje in morebitno dopisovanje. Poročilo je bilo oddano v Murom Lucano dne 10. oktobra in je došlo nasloviljence v roke 30. novembra t. l. Rabilo je tedaj do dne 50 dn.

Milezni dar. „Kranjska hranilnica“ v Ljubljani je velikodumno naklonila „Posredovalnicu za goriške begunce v Ljubljani“ znesek 500 K v podporo nesrečnim goriškim beguncem. Za ta milii dar položen na altar goriškim beguncem se omenjena posredovalnica slavni „Kranjski hranilnici“ najlepje zahvaljuje.

G. častništvo e. kr. domobranstva poljskega topništva št. 22 dobrodelni goriški bogoslov. „Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani“ je prejela sledeči dopis in ob enem znesek K 141: Potom vojno počne nakaznice se Vam usojam sočasno poslati znesek 141 K, ki so ga nabrali spodaj navedeni gospodje za goriške begunce v spomin gostoljubnosti in lepih dñi, ki jih je c. kr. domobrancu poljsko topništvo, divizija št. 22 prešivala na Krasu. (Sledi več vse.) Darovali so sledeči: Polkovni zdravnik Dr. Nonaus 10 K, stotnik pl. Helig 5 K, nadp. Streit 10 K, nadp. Humer Prakisch 4 K, nadp. Lehner 5 K, nadp. Gorkič 20 K, nadp. Haas 5 K, nadzdravnik Dr. Fockschauer 1 K, poročnik Luckmann 6 K, poročnik Dr. Raczyński 2 K, poročnik Dr. Halisch 5 K, poročnik pl. Cyresse 5 K, poročnik Tamale 5 K, poročnik Bueli 5 K, poročnik Köhler 5 K, poročnik Flach 5 K, poročnik Kraus 5 K, poročnik Schimeczek 5 K, poročnik računovodja Henzl 5 K, poročnik proviantn. častnik Hamlisch 5 K, živinodravnik Skofič 5 K, živinodravnik medicinice Lampar 5 K, trije neimenovani 8 K. Skupaj 141 K. Med drugim plise še sledeče: Prosim, da razdelite denar po možnosti med izgnance prej navedenimi vasi. Častniki, ki se nahajajo spočetka vojske na bojišču in ki so imeli priliko priti v dotiko z raznovrstnimi ljudmi, trdijo, da niso bili nikdar tako gostoljubno postreženi in sprejeti, kot pri našem ljudstvu na Krasu. In to so skoro vsi tujega rodu. — Dne 1. decembra 1916. — Franc Gorkič, c. kr. nadporočnik — Nidovolj, da jim branijo njih domovino pred zemljelačnim sovragom, ampak jih še, spominjajoč se na njih gostoljubnost, s tako znatnimi svotami podpirajo na trnjevem potu begunskega dviljenja. Zagotavljamo Vas, hrabre branitelje Goriškega raja, da se Vas bodo obdarovanci še takrat hvaležno spominjali, ko se vrnejo s palmo miru na svojo kamenito, a nadve ljubljeno domačo grudo in ob bregove bistre Sote. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.

Legar na Reki. Na Reki je bilo do včeraj 158. slučajev legarja. Šole so zapre.

Dnevne vesti.

Odlikovanje. S srebrno častno svetinjo Rdečega križa z vojno dekoracijo je odlikovana gospa Marija Pogačnik, soproga deželnospodnega nadoficijala g. Alberta Pogačnika v Ljubljani, ki posluje od začetka vojne z veliko pozrtovovalnostjo kot prostovoljna strežnica v ljubljanski vojaški bolnici. — Za hrabrost oziroma zvesto službovanje so odlikovani štabni čolnar Matija Kos z male srebrno, topniški inštruktor France Cvetnič in orožarski mojster Anton Einicher z železnim zasluznim kriščem s krono na traku hrabrostne svetinje. Prva dva sta Krašovca, slednji Celjan.

Pri Jadranski banki, podružnici v Ljubljani se je subskribiralo na peto vojno posojilo: Janez Ovenc, Strehinja vas 1000 K; Kastelic & Žabkar, tu 3000 K; Janeza Zormana dediči, Šiška 2000 K; Ivan Sicherl, Mokronog 3000 K; Marfa Fettich-Frankheim, tu 1000 K; Wilhelm Spiper, tu 20.000 K; Jos. Borštnar, Sv. Križ bei Ljublji 1000 K; Mavro Fürst,

tu 20.000 K; Ivan Ogrin, Laverca 4000 K; Kreditno društvo, Kranj 5000 K; Mihael Omahen, ml. trgovec, Višnja gora 1000 K; Ivan Skubic, Sp. Šiška 5000 K; Jure Sterk, Vinica 5000 K (pri nas in pri poštni hranilnici do sedaj vsega skupaj 50.000 K); Milan Končina, Gorenja vas 1000 K; Peter Kozina & Ko., tu 25.000 K; dr. Fran Windischer, tajnik »Trgovske in obrtniške zbornice«, tu 1000 K; Fran Šerko, Cerknica 10.000 K; L. Jalen, Rateče 6000 K; Marija Lavtičar, Gozd pri Kranjski gori 1000 K.

Peto vojno posojilo. Govarna čevljev Peter Kozina & Ko. dr. z o. z. v Ljubljani je podpisala za vojno posojilo 100.000 K s prejšnjimi posojili torej skupno 400.000 K.

Gremij trgovcev v Ljubljani pozivlje vse svoje člane, da se udeleže podpisa V. vojnega posoja po svojih močeh. Načelstvo je preprinato, da je že večina članov storilo svojo dolžnost; obrača se že do onih, ki so sedaj niso podpisali posoja s prošnjo, da to nemudoma store. Ne glede na lastne koristi mora že vsakega k podpisu siliti čut dolžnosti. Čestor vsak vse, kar je v njekovi moči, je gotovo, da se bomo lahko ubrani številnih sovražnikov in tudi dosegli, da bo mir preje sklenjen. Podpišite torej trgovci V. vojno posojilo v kar mogoče visokih zneskih domovini in sebi v korist.

Dopisovanje z vojnimi vjetniki v Rusiji. Oskrbovalni komite Rdečega križa za vojne vjetnike nazadnje: Neki častnik iz Perovske, okoliš Syr - Darja (v osrednji Aziji), je pisal svoji družini, da se v smislu neke nove odredbe beseda »Turkestan« ne sme več rabiti pri naslovih na vojne vjetnike in da se takšne korespondence eventualno uničijo. Uradnega potrdila o tem še, vsekakor pa se že sedaj priporoča, da se mesto označi »generalna gubernija Turkestan« rabite raje označi »okrožje« oziroma »provinsija« in sicer: za kraje Kasalinsk, Perovsk, Turkestan, Aulje — Ata, taborišče Trojki, Taškent, Petro - Aleksandrovsk ... označba; okrožje Syr - Darja; za kraje Aleksandrovski - Fort, Krasnogradsk, Kisil - Arvat, Čikišjar, Ak - Tepinsk, Seras ... označba: Merv, Tedsen, Seras ... označba: Transkasijsko okrožje; za kraje Buhara, Kagan, Čardžui označba: provinca Buhara; za kraje Hodshend, Golodnaja, Step, Džisak, Kata, Kurgan, Samarkand, Ura - Tjuba, Černajev označba: Samarkandsko okrožje; za kraje Kokand, Skobelev, Namangan, Andišan, Oš označba: Fergansko okrožje; za kraje Kopal, Pišnek, Vjernij označba: Siemirješensko okrožje. — Glede označbe mesta »Turkestan« se mič omenilo: bržkone se nanaša prepoved samo na »generalno gubernijo Turkestan«.

Odbor društva hišnih posestnikov v Ljubljani vabi tem potom svoje člane in vse druge hišne posestnike ljubljanske, da kolikor mogoče izdatno podpisujejo 5. avstrijsko vojnoposojilo Za nadaljevanje in zmagonosen konec vojske rabi država denar in uspeh sedanjega vojnega posojila naj našim mnogoštvinim sovražnikom dokaže, da nas in naših zaveznikov tudi finančno ne zamorejo premagati. Sovražnik nudi, da imamo denarno sredstva za zmago doma in nam jih ni treba iskat po tujih državah, kakor mora to storiti pod težkimi pogojih celo bogata Angleška. Sveti dolžnost nas vsakega posameznika veže, da pripomore do najugodnejšega uspeha vojnega posojila. Kakor so hišni posestniki vedno do sedaj zvesto prenašali njim naložena razna državna bremena, tako tudi sedaj nične se ne zaostati in po svoji moči pomagati, da se podpiše najvišja sveta 5. vojna posojila. Pomišlimo hišni posestniki, da bi država lahko pri nas dohila denarno sredstva na drug način, ki bi bil za nas veliko tršji in manj ugoden. Vsí želimo skoraj koniec groznega prelivanja krvi, a to smemo upati samo, če končno zmagamo, kar zonet zavisi od naših denarnih sredstev. Ne smemo na nosebno ljubljanski hišni posestniki prevereti, da je nanadel zvratno našo državo naš neposredni sosed in prejšnji zaveznik in le našim hrbritim braniteljem se moramo zahvaliti, da se niso uresničile laške želite, in da nam niso zamolili razniti naših nam nad vse ljubljih domov. Po pretekli pol drugega leta vnoske z Italijani smo ljubljanski gospodarji varneši v svoji domačijah. Hišni posestniki ljubljanski! Odzvamo se klicu našega prelinhega vojskovodja in branitelja naše ožje domovine, generalobersta pl. Borovička, ki nam pravi: »Podnicanim millioni je dohlejava hitka.« Posoji vojnega posojila so vsakemu znani, in tako ugodni, da

gotovine in brez stroškov podpisati precejšnjo svoto posojila. Vsako nadaljnjo pojasnilo prejmete pri vsakem kreditnem zavodu ljubljanskem ali pa v društveni pisarni.

Božičnica Deželnega pomožnega društva za bole na pljučih. Kakor v preteklih letih namerava Deželno pomožno društvo za bole na pljučih na Kranjskem tudi letos predpreti gojencem otroškega zavetišča na Zaloški cesti božičnico. Odbor se radi tega obrača do blagosravnih dobrtnikov s prošnjo, da bi hlagovorili v ta namen prispevati primerna darila. Vse pride prav, tudi ponošena otroška obleka, perilo, obuvalo, dalje jestvine in igračke. Velečenjeni dobrtniki naj pošljajo darila na otroško zavetišče, Zaloška cesta 19, ali pa naj tjakaj naznani svoj naslov, na kar pride sestra strežnica po darovane stvari.

Zboljšanje učiteljskih plač in pokojnin. Korespondenčni urad poroča, da so se učnim močem srednjih in nižjih državnih učnih zavodov enkratni plačilni izboljški, dovoljeni lahni, priznali zopet za eno leto.

Vsakdo je dolžan čitati časopise. Kaže važno je, da čita vsakdo časopise, je izreklo c. kr. okrajno glavarstvo v Kraljevem gradu in razglasu, ki pravi med drugim: »Ob raznih prilikah so se izgvarjale osebe, ki so prišle zaradi raznih prestopkov v navzkrije z zakonom, da niso vedele za to ali ono odredbo, ker ne beri niti časopisov niti uradnih razglasov, ker za to nimajo niti časa niti prilnosti. Opozarja se, da je v sedanjem času posebno važno in da je v interesu vsakega posameznega, da bere časopise, ki objavljajo stalno zelo važne in pogosto globoko v javno in zasebno življenje segajoče uradne odredbe, ter zasleduje razvod.

Bankovci za eno krono bodo dani v promet, dne 21. decembra t. l. Siroki bodo 113 milimetrov in visoki 68 milimetrov.

Simon Gregorčičeva javna knjižnica. Radi inventurje in preureditve Simon Gregorčičeve knjižnice se opozarajo vsi oni, ki imajo še izposojene knjige, da jih vrnejo tekom osemih dni, ker bi se jih moralno drugega na domu izterjati.

Izpraznjevanje hranilnikov pri Mestni hranilnici ljubljanski. Ker pridejo starci nikljadi dvajsetinarski novci z novim letom iz prometa, bodo gotovo vsi lastniki hranilnikov hoteli te odpreti koncem tega meseca. Prosim vladljuno, da bi ne prihajali še le zadnje dni decembra, ko ima hranilnično osebje drugega dela čez glavo, ampak se naj oglaše prihodnji teden, t. j. pred Božičem. Pričominja se, da se hranilniki kot običajno po novem letu prvi 10 dni ne bodo odpirali.

Obrotni gibanje meseca novembra v Ljubljani. Meseca novembra je priglasilo pri mestnem magistratu 12, odglasilo pa 14 strank svoje obri. Priglasili so: Adolf Kreuzberger, komisija trgovina v Frančiškanski ulici št. 2, Terezija Kranjc, Sv. Petra cesta 28, izdelovanje steklenikov, Iva Breznik, Kongresni trg 15, prodaja zvezkov. Neža Žonta, Sv. Florijana ulica 6, prodaja živil, sadja in slaščič. Jernej Cerne, Dalmatinova ulica 15, gostilničarski in krčmarski obrt, Karl Tausek. Sv. Petra cesta 7, gostilničarski in krčmarski obrt, Alojzij Šimonec. Pred Škofijo 3, krojaški obrt, Dragotin Hribar. Sodna ulica 5, trgovina z muzikalnimi instrumenti, avtomati in njih potrebljanimi. Bressan Ernestina, Prešernova ulica 9, trgovina s svežnjimi cvetlicami. Frančiška Band, Šlomškova ulica 19, izdelovanje umeinega kamenja in betonskih predmetov. Frančiška Fovhe, Židovska ulica 4, prodaja živil, slaščič ter sodavice v zaprtih steklenicah. Narita Menart, Cesta na južno železnično, trgovina z mešanim blagom iz imsi in § 38/5 obrnega reda omenjeno blago. Anton Jalen, Poljanska cesta 11, krojaški obrt, Antonija Breznik, Božnovnja ulica 15, ženske krojaštvu. Fran ožir, vdova Ana Štrukeli, Dalmatinova ulica 15, gostilničarski in krčmarski obrt, Alojzij Kunšt, Židovska ulica 4, Ševarški obrt, Uršula Goljevček, Sodna ulica 3, prodaja deželnih predelkov, kurentne in ital. Neža Sni, Sv. Florijana ulica 3, prodaja živil. Matija, ožir, vdova Marija Jager, Šolski drevored, Klanje drobnice, Ivana Gorjan, Sv. Petra cesta 8, trgovina z modraci, handažami, izdelki iz gumija in hajzelskim orodjem. Karel Gregorič, Šiška 208, trgovina z vinom in zanrtih steklenicah. Ivana Čedel, Karlovška cesta 6, žensko krojaštvu, Julija Mlakar, Jenkova ulica 22, trgovina s svežnjimi in prekupnimi mešanimi in doživljajnimi glijalkami.

ter Leopold Brunčič, Selenburgova ulica, čevljarski obrt.

Umrla je v St. Juriju pod Krimom gospa Fani Počnik, rojena Stopar, nadučiteljeva soproga v cvetoči dobi 22 let. Rajnko so prepeljali v Šmartno pri Litiji, kjer je bil danes pogreb. Naše srčno sožalje!

Iz Mirne na Dolenskem. Od nas je v javnosti pač malokaj kaj slišati. Pravde so se jenjale, ker je sedanji župnik jako mirna in odlična oseba. Imamom prav mnogo pribižnikov, večina iz Dornberga pri Gorici. Revedži so. Tu je tudi nad 500 ruskih vjetnikov, 120 parov trenskih konj in nad 200 vojakov. Sekajo lesovje v graščinskem gozdu. Po prijazni vasi je tedaj vse živo, hlevi polni živine. Seveda tudi neznašna draginja. Trgovcem že pojemata besednjak o vzrokih za naviganje cen. Kmalu že ne zadostuje kupnina enega telička za par šolarčkovih čeveljčkov. Kart za sladkor dovolji, ali sladkorja nč, ne kave, ne cikorije, ne olja, še prav posebno pa nič petroleja, ali saj nihče ga ne prodaja sam za denar, marveč poleg še jačkov, pšenice, špeha itd. Govori se, da so našli v zidanici nekega trgovca skritega mnogo sladkorja in petroleja. Petrol je prenesel v steljo in ker ga kljub temu ni hotel prodati, da so mu ga vaški fantje dvakrat zvali na cesto in spustili so mu ga končno — v potok. Zelo redka prikazen.

Požar. Počestniku Matiji Gešlju v Dobliču pri Črnomlju je zgorelo noslopje, seno in slama; škode je 8000 kron.

Sostaniski okraj. Kakor smo izvedeli iz gotovke vira, se baje načrta način zasedanja najboljša mesta, kaj bode pa potem z našimi učitelji-vojaki, ko se vrnejo? Oni bi bili takoj na vsak način prikrajšani in na njem bi se moralno vendar v prvi vrsti ozirati. Njim gredo najboljša mesta!

Marije svatovska obleka. drama v 4 dejanjih z Olgo Desmond, je včeraj v Kino Ideal prvi predvajal. Vsebinska je izvanredna. Slika življene revnega kmečkega dekleta, a je v njej več tragike kot v marsikaki silni drami velikih mogočnikov in oblastnikov. Godi se v ogrski vasi.

Olga Desmond v vlogi Marie, gizdave kmečke dekline, kateri je njen gizdavost pogibelj, igra tako prečrneljivo naravno, da napravi na gledalca največji vris. Včasih se povspev v prizoru do monumentalne višine, obdana vsa nebeske miline. Režija in njeni partnerji so istotako hvalevredni in lepi naravni posnetki povečajo gledalcu užitek.

Miglavus. je izbrana burka, igralsko in scenično dovršena, z lepimi zimskimi pokrajinami. Ta spored se samo že danes predvaja. Jutri, v četrtek, in v petek, II. Marije Orske film: »Priznanje zelenih mask.« Misteriozna družbuna drama z Marijo Orsco.

Najdeni stvari v času od 1. do 30. novembra 1916. — Odglašili so: črnolesnje denarnice: z 12 K 20 v, z 52 K 90 v, s 4 K 22 v, s 6 K 41 v; rjavousnjati denarnice: z 1 K 06 v in krušno karto, z 2 K 10 v, črnolesnje denarnica z 10 K 33 v; rdčesnje denarnice: s 86 v, s 5 K 26 v in svetinje, denarn

3.) pri Drobini na Glincah, 18. in 20. decembra; 4.) pri Aubelju na Glincah, 21. in 22. decembra; 5.) pri Žvgatu na Glincah, 23. decembra.

Stranke se vnoči opozarjajo, da je prinešti seboj potrdila prodajen kruha, na katera dobivajo sedaj kruh.

Stranke lahko prinesajo s seboj tudi vrečice.

+ **Gostilničarijem, kavarnarjem** & dr. v znanje. C. kr. deželna vlada za Kranjsko prepovedala je z razpisom z dne 7. decembra 1916 št. 85.132, na podstavi § 7. mtn. naredbe z dne 11. septembra 1916 št. 300 drž. zak., vsem kavarnarjem in sploh goštinskim in krčmarskim obratom v območju deželnega stolnega mesta Ljubljane — izvzemši edinole izkuhe — dajanje mleka (naravnega, kondenziranega ali suhega) gostom ter uporabo mleka za izdelavo piča in dajanje takih piča gostom v času od 12. ure ponoči do 5. ure zjutraj, nadalje od 10. ure dopoldne do 8. ure zvečer in od 10. ure zvečer do 12. ure ponoči. Dajanje mleka gostom, uporaba mleka za izdelovanje piča in dajanje takih piča gostom dovoljeno je toroje v času od 5. ure zjutraj do 10. ure dopoldne in od 8. do 10. ure zvečer. Ta odredba je stopila z 11. decembrom 1916 v veljavo in sicer zajedno z določilom § 2. min. naredbe z dne 24. novembra 1916 št. 394 drž. zak., glasom katere je goštinski skm in krčmarskim obratom dovoljeno prodajati kuhan kavo, bodisi samo ali mešano, v lokalni in čez ulico v istem času, t. j. od 5. ure zjutraj do 10. ure dopoldne in od 8. do 10. ure zvečer, na kar se posebno opozarja. Prestopki se bodo strogo kaznovati.

+ Nakazilo moke trgovcem. Trgovcem se bode nakazala moka v soboto dne 16. decembra ob 9. uri zjutraj v mestni posvetovalnici. Zadnjo se napročajo, da takoj naznajo ravnotam, koliko je preostalo moko iz zadnje prodaje. — Prodaja moke strankam se objavi pravčasno.

+ Nakaznice za mleko. Preskrbovalnica za mleko je skušala v nagnici odpomoči pomanjkanju mleka vsaj v rodbinah, kjer imajo dojenčke ali težko bole. Zadnji dan pa je dovoz mleka tako padel, da niti že izdana nakazila niso več z mlekom krita. Vsled tega je mestna preskrbovalnica z današnjim dnem popolnoma ustavila izdajanje nakaznic za mleko, ker ljudem s samim papirjem ni ničesar pomagano. Ko dobi »Preskrbovalnica za mleko« od c. kr. deželne vlade rekvizitno pravico za mleko in ko se ji posreči dobiti na ta način pridobljeno mleko v Ljubljano, se bodo nakaznice zopet oddajale. Tudi onih 500 strank, ki so se za mleko priglasile zadnje dni, mora potreti, da dobi nakaznice še pozneje. Žalostno je, da v Ljubljani ni mogoče pomoći niti ljudem, ki brez mleka živeti ne morejo, dočim se vozi mimo nas vsak dan na stotino litrov mleka v reške in tržaške — kavarne.

+ Živila na Dunaju. Kdor bi sodil po dunajskih listih, bi utegnil verjeti, da je na Dunaju tako trda za Živila. Iz zasebnega poročila na Dunaju živečega rojaka pa posnemamo, da nikakor ni več tako hudo, kakor je bilo še pred nekaj časom in se da laglje izhajati kakor marsikje drugie.

Književnost.

— **Zgodovina in geografija Avstro-Ogrske.** Spisala c. kr. profesorja Fr. Komatar in dr. V. Šarabon. Ljubljana 1916. Cena 3 K 50 vpi. Dosedaj še nismo imeli v slovenskem jeziku znanstvene zgodovine in geografije naše monarhije. Zato odpomore ta knjiga bistvenemu nedostatku. Prav bo prišla vsakemu, lahko jo pa rabimo tudi v šoli. Prof. Komatar obdelava zgodovino precej drugače, kakor je sicer navada; predvsem se osira na kulturni razvoj, tako knjiga ima potem tudi vso drugo trajno vrednost, kakor pa podobni proizvodi. To nas veseli; pa tudi neka druga stran: vendar enkrat so glavne stvari o naši preteklosti pregledno obdelana. Kdor ne bo imel časa prečitati Grudnovo zgodovino in se bo hotel hitro informirati o naši preteklosti, bo dobil vse potrebno v Komatarjevi zgodovini. Prof. Šarabon je prevzel nalogo, ustvariti nam na podlagi raznih geografskih faktorjev zanesljivo sliko današnje monarhije. Njegovo delo obsegajo geografski pregled, klimatične razmere, človeka, gospodarski razvoj itd. In sicer tako, da vidimo povsod genetični razvoj. Ker so tla taka, podnebje tako itd., mora biti tudi gospodarska slika taka. Vedno najprvo trdna podlaga, na tej gre zgradba naprej do zvršetka, eno sledi iz drugega. Glavni poudarek je gospodarsko življenje. Pridelanih je dosti tabel, ki nas o raznih panogah bolj podrobno informirajo. Cena in prav.

nizka. Knjiga se dobri po vseh knjigarnah.

Razne stvari.

* **Nesreča na Dunaju.** Na Dunajski cestni železnici sta trčila dva vlaka; 27 oseb je bilo poškodovanih.

* **Angleško plemstvo.** Glasom uradnega izkaza je v sedanji vojni padlo že 12.694 članov angleškega visokega plemstva.

* **Na smrt obsojen** je bil v Bolcanu ekspedient Oton Reisel, ker je poskusil umoriti svojo ljubico in je potem svojega sedemletnega sina ustrelil.

* **Avtstrijski poslanec v vojnem vjetništvu.** Avstrijski državni poslanec Jan Zamorski, član poljskega kluba, se je bojeval na ruski in na italijanski fronti in prišel na tej v italijansko vojno vjetništvo.

* **Krona je izginila.** Poljska kraljevska krona iz l. 1024, dalje kraljevski skm in kraljevska siluca so izginili l. 1792, pri obleganju Krakova. Kje so skriti, vedo samo trije Poljaki, ki bodo to povedali šele tedaj, kadar se zgoditi kronanje v neodvisni poljski kraljevini.

* **Zbirka za Poljake.** Poljski pomožni odbor v Švici, čigar načelnik je bil Henrik Sienkiewicz, je razglasil, da je papež na njegovo prošnjo pozval katoliške škofe, naj nabirajo milodare za Poljake, prizadete po vojni, na kateri poziv se je nabralo 3.791.293 frankov.

* **Očeta ubil.** V vasi Lohn na Tirolskem so našli zidarskega polirja Josipa Fassera mrtvega na klopi kraj peči njegovega stanovanja. Ubit je bil s sekiro in dognalo se je, da ga je ubil njegov lastni umobolni sin. Ko je bil oče mrtev, ga je sin položil na klop kraj peči in potem noč in dan kuril. Ko so ga sosedje vprašali, čemu rabi toliko lesa, je odgovoril: Očeta zebe in moram skrbeti, da mu postane toplo.

* **Roparski morilec v ženski obliki.** V občini Sar Keresstur je bila zavratno umorjena 52letna premožna zasebnica Regina Kleinova. Pri njej je služila deklica, ki je spala v isti sobi, kakor gospodinja in je bila priča, ko se je zgodil umor, a se je iz strahu ni zganila. Šele ko je za žensko običenje morilec odnesel svoj plen, je skočila skoč okno in poklicala ljudi. Sedna komisija je dognala, da je bila oropana žena zadavljena z rokami. Morilca še niso izsledili, niti niso mogli dognati, koliko denarja je poropal.

* **Zlato na Nemškem.** Državna banka na Nemškem se trudi na vse načine, da bi zbrala kar mogoče največ zlatega denarja in sploh zlata. Dosegla je že znatne uspehe, a vedenje iztakne še kaj novega, da bi iz zasebne posesti izvabila še one cekine, ki jih ljudje še morda imajo. V Monakovem so zdaj po gledališčih, zabaviličnih in kinematografi uvedli nekaj posebnega: kdor pri blagajnah teh zavodov menja zlat denar, dobi prosti vstopnico. Ta uredba se je obnesla. Zamenjanih je bilo v malo čim za kakih 10.000 mark zlatega denarja.

* **Tihota v Bruslju.** Belgijsko glavno mesto Bruselj je bilo pred vojno eno najzavrhnejših in najveslejših svetovnih mest. Sedaj je nemška uprava izdala ukaz, o katerem poročajo nemški listi: V Bruslju morajo biti ob 8. zvečer zaprite vse trgovine, vse gledališča, vse gostilne in vse kavarne; ob pol 9. ne sme biti noben Belgijec več na cesti. Že nima posebnega dovoljenja. Na ulici so skoraj samo nemške patrule. Bruselj je zvečer tak, kakor da je izumrl. Povod tej odredbi je demonstracija, ki jo so Belgiji priredili na dan godišnjega kralja dne 15. novembra.

* **Okradene žrtve.** Pri železniški nesreči v Herczeghalomu je, kakor je zdaj dognalo, bilo ubitih vsega skupaj 69 oseb. Orožništvo je dogناlo, da je bilo mnogo teh žrtev, ko so še ležale pod razvalinami vlaka ali na relsih — okradenih. Vojaku Gavrku Chikosu so ukradli 600 K vredno zlato uro, drugim je bil ukraden denar. Celo ranjenci so bili okradeni. Mrtvimi in ranjencem so bile ukradene celo zlate in srebrne hrabrostne

svtinje. Boditi pri ti priliki omenjeno, da imenujejo različni listi ogrskega trgovinskega ministra Harkanyja moraličnega krvca strašne nesreče v Herczeghalomu. Zaprtega strojvodijo so izpustili.

* **Nenavaden admiral.** Dama, ki se je mudila meseca novembra 1914. v Valparaisu v južni Ameriki, je glasom londonskega lista »Nation« pisala domu na Angleško: Admiral pl. Spree je po zmagi nad arfg. brodovjem prišel v Volparaiso. V tem delu Chilenske republike so dominirali Nemci in so admirala navedeno pozdravljali. Potresali so na ulicah cvetlice pred njim. Admiral pa je rekel: »To ni prav. Cvetlice potresajo na grob.« Pridobili so admirala tudi slavnosten obed in nekdo je napil uničenju angleške mornarice. Nemški admirali pa na to napitnico ni hoteli trčiti v čašo. Ta nenavaden admiral, ki ni hotel piti na smrtno sovrašto, je v pomorski bitki storil junško smrť.

* **Spanje vojakov vsled utrujenosti.** Čudne pojave utrujenosti, ki pogostoma nastane vsled telesne in duševne prenapetosti, je opazoval ameriški zdravnik Crille na francoski fronti. Pri napornih marših umikača pred Nemci, ko je nemško polevništvo odredilo navadno koračanje, so francoski vojaki čutili veliko bol potrebo bedeti. Utrujeni vojaki so rešili ta problem na svoj poseben način. Spali so namreč za časa marša. Utrujenost je provzročila počasnejše tempo, ki se je moglo pridržati tudi med spanjem. Pri kratkih odmorih so še trdneje zaspali. Spali so, ko so tavali po vodi in blatu, ko so bili gladni; spali so tudi takrat, ko so bili ranjeni. V spanju so hodili skozi vasi, in ako je kdo smrčal, so ga prebudili njegovi tovariši. Nekateri so v spanju padli v vodo nekatere v globoke Jame; taki so bili zasužnjeni. Topničarji, ki so spali na svojih kojnih, so v spanju skoro vsi izgubili svoje kape. Neki zdravnik ameriške ambulance je videl v lazaretu na lastne oči, kako trdno more biti tako vojaško spanje. Vladala je mrtvaška tišina, ko je stopil v lazaret. Povsod so bili položeni težko ranjeni na tla, s slamo pokrita; toda nikjer se ni čul kak glas ječanja ali vzdihovanja, ker so vsi ležali v najtrdnejšem spanju. Ti ranjeni sanjanjo skoraj vedno. Bašojo puške, čujejo eksplozije granat in drvo v boju na bajonet.

* **Sueški kanal in predsednik francoske republike Poincaré.** Pred kratkim je izšla v nemškem jeziku brošura, ki jo je spisal neki Emerik pl. Boyer in v kateri pripoveduje, da je Poincaré z veliko sleparijo postal predsednik francoske republike. Stvar najbrž ni resnična, a ker je vanjo zapolnila rodbina, ki je nekoč živel v Ljubljani, njo je vendar omenimo. Alojzij vitez Negrelli je bil mož, ki je marljivo delal vsakovrstne projekte. Njegova družina je živila dolgo časa v Ljubljani in se je starejši Ljubljancanje gotovo še spominjava. Negrelli je izdelal načrt za zgradbo Sueškega kanala in je trdil, da je zgradičil tega kanala francoski inženir Lesseps, porabil njegov načrt. Lesseps se jez je trditve samo norač delal in do njegove smrti se tudi ni za stvar nihče več zmenil. Po Lessepsovem smrti pa je Negrellijeva hči tožila Lessepsove dediče za odškodnino. Rečena brošura pravi, da je Negrellijeva hči leta 1905. v Parizu najela za svojo pravdo advokata in poslanca Poincaréja, a videla je kmalu, da hoče Poincaré začeti proces zase politično izkoristiti. Poincaré je stopil na stran tožene družbe, lastnice Sueškega kanala. Je dosegel, da je Negrellijeva hči pravdo izgubila in si tako zagotovil podporo, da je postal finančni minister, ministrski predsednik in predsednik republike. Na poročilu rečene brošure bo najbrž samo to res, da je Poincaré popustil zastopanstvo Negrellijeve hčere, ker je spoznal, da sloni vse skupaj na slepariji.

Dne 6. decembra: Ivan Fröhlich, črnovojniški pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Dne 7. decembra: Amalija Pavlin, zasebnica, 49 let, Mikloščeva cesta 28. — Uršula Žitnik, kajzarjeva hči, hiralka, 27 let, Radeckega cesta 9.

Dne 8. decembra: Josip Činkole, sirota, 5 let, Streliška ulica 15. — Fran Demetruk, pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Dne 9. decembra: Marija Černilka, gostja, 86 let, Gradišče 11. — Fran Slabina, sin tobacnega delavca, 4 tedne, Konjušna ulica 4. — Marija Režek, vdova železniškega čuvaja, 74 let, Cesta na južno železnicu 32. — Engelbert Leban, domobranski pešec, v rezervni vojaški bolnici na obrtni šoli.

Dne 11. decembra: Anton Nadežek, deželni inženir v p., 88 let, Dalmatinova ulica 10.

V deželni bolnišnici.

Dne 5. decembra: Marija Vrglez, gostačeva žena, 82 let. — Leopold Strukelj, delavčev sin, 3 dni. — Ivan Zalaznik, kamnoseški pomočnik, 52 let.

Dne 6. decembra: Frančiška Škoda, gospodinja, 55 let — Marjan Stojkovič, sin železniškega službenca, 28 mesecev. — Marija Klinar, žena gostilničarja in posestnika, 29 let. — Marija Ničman, hči paznika v pretikalnici, 10 let.

Darila.

Gospod Josip Zidar, trgovec in posestnik v Ljubljani je daroval kakor običajno vojaške nastajevanje pristojbine za prostore katere ima vojaška uprava v njemu v njegovih hišah. Ta zmesec je poznajo 123 K. Ta zmesec se je po želji g. Zidara razdelil v štirih jednakih delih sledi: Zakladu za vodove in sirote padlih ljubljancov, mestnemu ubožnemu zakladu in poslovno upravljajočemu državljaničnu skupino v Ljubljani.

Rdeči kriz. Pri zmesec je nadalje načrtovali, da se v Ljubljani dne 4. t. m. je nabral gosp. Andrej Marčan, mesar v Ljubljani zmesec 14 K za Rdeči kriz. Nadalje je nabral omenjeni gospod ob prilikah njegovega godovanja pri omiziju 36 K, ter še sam 4 K. Ves zmesec 54 K je izročil gospod Marčan deželniemu v poslovnu društvo Rdečega kriza v Ljubljani, katero se vsem darovalcem najtoplježe zahvaljuje.

Glasbena Matka. V počaščenje spomina na namesto venca na krsto dvornega svetnika Frana Hubada, predsednika Glasbene Matice, so Glasbeni Matici darovali: gospa Lija pl. Gorupova v Ljubljani, 40 K; gosp. Fran Dolenc, posestnik v lesotruši v Stari Loki, 100 K; gospa Marica Mohorčič, soprednik inženirja v Gradcu, 10 K in gosp. Vekoslav Ravnikar, c. kr. nadpotčar v Ljubljani, 20 K. Srčno hvalo izrekla plemenitom darovalcem odboru Glasbene Matice.

V posenčanju. V spomin pokojnega g. Jožeta Mahniča in Grahočev brda pri Želeni je nabral v korist gorilskega begunci g. župan Franc Štefko v Želeni zmesec 14 K. Ta zmesec je nabral omenjeni gospod Posredovalnik za gorilske begunce v Ljubljani. Blagin darovalcem izreklo: Bog plat!

Rdeči kriz. C. kr. 6/13 saperska stotinja vojna pošta 103 je darovala Rdečemu krizu za Kraniški zmesec 120 K kot napitnino izkupilo. **Treći Botič na bojišču.** V prid božički akciji za kranjske vojake na bojišču so c. kr. deželniemu predsedništvu nadalje vposlali slednje darove: Vodstvo ljudske šole v Srednji vasi v Bohinju 29 K 16 h, baronica Lichtenberg 100 K, Nikolajev vitez pl. Gutmannshel 500 K, župni urad v Zalemogu pri Želenikih 100 K, c. kr. poštni kontrolor Spazzapan 10 K, županstvo Velike Poljane 45 K 20v, Filharmonično društvo dohodek zadnjega koncerta 138 K 10 h, župni urad Cerkelj pri Kraju 102 K, župnik in učenci v Stari Oselici 15 K, župni urad Štanga pri Litiji 10 K, Trgovska in obrtna zbornica v Ljubljani 500 K župni urad Lučnje pri Škofiji Loki 20 K 10 h, Franc Knaflčić, Smarnto pri Litiji 50 K.

Upravnštvo naših listov so poslali:

Tvrda Karel Pollak naznani, da je njen večletni
urednik, gospod

IVAN GESTRIN

po kratki mučni bolezni, danes zjutraj preminul.

Pokojnemu blag spomin!

LJUBLJANA, 13. decembra 1916.

Potri neizmerne žalosti naznajamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša dražestna, idealno ljubljena, blaga, nepozabna soprga, oziroma hčerka in sestrica, gospa

Fani Pečnik roj. Stopar

nadučitelja soproga

po kratki, mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti, dne 11. decembra v starosti 22 let, mirno v Gospodu zaspala.

Truplo nepozabne pokojnice se prepelje iz St. Jurija pod Kumom v Šmartno pri Litiji, kjer se dne 13. decembra ob polu 5. uri popoldne položi k večnemu počitku.

Sv. maše zadušnice se bodo darovale v St. Jurju pod Kumom in v dekanjski cerkvi v Šmartnem

St. Jurij pod Kumom - Šmartno pri Litiji, 12. dec. 1916.

Josip Pečnik, nadučitelj,
globoko žalujoči soprog.

Franja Stopar,
mati.

Mici Stopar,
sestra.

4101

Kupi se pohištvo

Iz trdega lesa novo ali rabljeno.
Ponudbe pod "Pohištvo" na upravn.
»Slov. Naroda«. 4109

Nemeblovanostanovanje

(3-5 sob), kolikor mogoče v sredini mesta, pritično ali v I. nadstropiu, so 100 za takoj. — Ponudbe pod "Stanova 4103" na upravn. »Slov. Naroda«. 4103

Sprejme se ... gospa ali gospodčina :

kot vgorjetilica k tem otrokom. — Z daljšo prakso imajo rednost. — Naslov pove upravnštvo »Slov. Naroda«. 4115

Prodajalka

dobro izurjena v trgovinu možanega blega se sprejme. — Večje telematino trimo prednost. — Hrana in stanovanje v hiši. — A. Susek, Ljubljana, Zaločna cesta Slov. 21. 4114

Iščem za božič mladega, največ 1 leto starega

foksterieria

čist pasme. Ponudbe pod "božič/4096" na uprav. »Slov. Naroda«.

Trgovec Friderik Skutek, Metlika

do v našem za takoj svojo staro znano dobro Idejo rekomirajo trgovino moženo stroko in z dejavnimi prideli. Več pove ustreno ali nismeno. 4108

Kupim več vagonov

kostnjevega in hrastovega lesa

prodam dve dobre stiskalnice za seno znamke "Majkar" v dobrem stanju. Ponudbe na Jos. Oselin, Ležet, trg. Štefereko. 4107

Veliku lepu hišo

št. 62 na glavnem trgu v Novem mestu se pod ugodnimi pogoji proda. V hiši se nahaja gostilna in mesarna; pripravna je tudi za večno drugo obrt, ker stoji na najlepšem prostoru mesta. Hiša obsegajo deset prostornih sob z zraven spadajočimi pritisklinami. Proda se tudi velik vrt, ki se nahaja v bližini hiše in je pripravljen za stavitev. — Več se izve pri lastniku Ludeviku Ferliču v Rudolfovem.

Zahvala.

Za prisotnost, ko sem bil podpisani Ivan Kramberger dne 24. vinoteka t. i. od Niegovega veličanstva pokojnega cesarja Franca Josipa I. obdarjen z denarno svoto (500 K) in srebrno žepno uro, izročeno po gospodu okrajnem gavarju iz Ptuja za priznanje in podporo, ker imam 8 sinov na bojišču, vsem udeležencem najiskrenjež zahvalo. Posebno se zahvaljujem gospodu župaru Josipu Šinku in namesniku Josipu Kotariču triske občine Šredče gospodu in kr. oraz. stražmoistru Antonu Kreplju in tovaršem, načelniku požarnega brambe Franju Horvatu in vsem udeleženim članom, kateri so žrtvovali čas in se udeležili.

V Godeninci, dne 11. grudna 1916.

Ivan Kramberger,
kovat in posestnik.

Prava tolažba

za bolne na Zrchi je moj najnoviji spis! Ta kaže postanek in zdravjanje živčnih bolezni. Pošljem vsekakor, kadar piše pon, ta zdravstveni evangelij.

popolnoma zaston.

Tisoč zahvalnih risem. Neštivilno so bili ozdravljeni raztresnosti, strahu, oslabega spomina, nelivoz nega glavobola, nestranja, želodčnih slabosti in drugih takih pojavorov. Dovolite da se Vam pošlje ta tolažba polna knjižica, in z veseljem boste zrili v bodočnost.

Ekspedicija Oper-Apotheke, Budimpešta VI. Oddel. 456.

2 litra namiznega olja za K 2·40

si na najpriprostnejši način brez nadaljnih stroškov pripraviš, če kupiš zavitek

izbranega prvovrstnega islandskega mahu za K 2·40.

Za različne solate (zeljaste, krompirjeve, siroloze mešane itd.) je to olje okusnejše od drugega jedilnega olja in zato v porabi že skoraj v vseh restavracijah in hotelih. Isto ima tudi blagodejen vpliv na človeški organizem, ker pospešuje prebavjanje in se zato uporablja mnogo v zdravilstvu.

Posamezni zavitek velja po pošti poslan K 2·80, jamči se samo za rekomandirano pošiljatev, ki velja 25 vin. več.

M. Špenko, prodaja moke in "Islandskega mahu" v Ljubljani, Kopitarjeva ulica, nasproti "Katal. tiskarne", za ljubljanske odjemalce odprt vsak delavnik od 8.-11 ure dopoldne.

Posojilnica v Mariboru

(Narodni dom)

obrestuje od 1. prosilca 1917 naprej do preklica

hranične vloge brez odpovedi po 4%

hranične vloge proti trimesečni odpovedi po

4 $\frac{1}{4}$ %.

Rentni davek plačuje zavod iz svojega.

Maribor, 9. decembra 1916.

Ravnateljstvo.

Najbolj zanimiv in najboljši slov. ilustrovani tednik so:

ki probčujejo vsak teden mnogo zanimivih slikz bojšč in o drugih važnih aktualnih domačih in tujih dogodkih, ter obilo zanimivega čita: pesmi, povesti, tako zanimiv, lep detekti-ski roman, poučne članke in črtice iz gospodinjstva, zdravstva, vzgojesloja, tehnike in sploh vseh strok poljednega znanstva.

"TEDENSKE SLIKE" so nepolitičen in nestrankarski ilustrovani lednik, ki je posvečen le zabavi in poniku.

"TEDENSKE SLIKE" bi naj imela naročena vsaka rodbina, vsaka enotilna, kavarna, brivnica, vsake društvo itd. Zahtevanje, "TEDENSKE SLIKE" povod in pridobivanje naročnikov.

"TEDENSKE SLIKE" stanejo četrta leta K 3— pol leta K 6.— in celo leta K 12.— Naročni dobe kot nagrada velik ilustrovani koledar, slike Prešerna, Jurčka, Gregoriča in Aškerca ter tudi lepe zanimive knjige. Naročite si "TEDENSKE SLIKE" takoj!

Pošljite nam svoj naslov in posiljeno Vam 1 številko "TEDENSKE SLIKE" brezplačno in poštnine prosti na ogled.

Upravnštvo lista "TEDENSKE SLIKE"

Ljubljana, Franciškanska ulica 10/1.

Podpisujte peto vojno posojilo!

Podpisovanja predstoječega petega vojnega posojila naj bi se vsakdo udeležil.

Nikdo se ne sme izvesti! Vsak naj pripomore po svojih močeh!

Vojno posojilo služi v to, da si naša očetnjava priberi slavno in hitro zmago in da se našim hrabrim branilcem na bojnem polju olajša njihova usoda.

Kdor oboje želi, ta mora podpisati vojno posojilo!

V vojnem posojilu je denar najmanj ravno tako varno naložen, nosi pa pri tem mnogo večje obresti kot katerikoli drugi vrednostni papirji, ali če je v banki ali hraničnici naložen.

Kdor se ne posluži te priložnosti in po svojih močeh ne podpiše vojnega posojila, zanemari svoje dolžnosti napram očetnjavi in našim hrabrim borilcem na bojnim polju, oškodi pa tudi sebe samega, on je sovražnik svojega lastnega denarja.

C. kr. avstr. vojaški sklad za vdove in sirote je po svojem podpisem delčnem zastopu, okrajnih zastopih, vodjih in zastopnikov vojnozavodovalnih oddelkov radeviljno vsem osebam, ki hočejo podpisati peto vojno posojilo, na uslugo ter oskrbi brezplačno za podpisovanje potrebne korake.

Naslovni okrajnih zastopov: Ljubljana, Krško, Postojna, Kočevje, Novemesto, Kranj, Črnomelj, Litija, Kamnik, Radovljica, Logatec.

C. kr. avstr. vojno-pomožni zavod za vdove in sirote
oddelek: vojno zavarevanje

Pošlovalnica za Kranjsko v Ljubljani: Frančeve nabrežje Št. 1.

Oficijelno subskripcijsko mesto:

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

in njene podružnice v Splitu, Celovcu, Trstu, Gorici t. č. v Ljubljani, Sarajevu in Celju sprejemajo priglasenje na

PETO 5 $\frac{1}{2}$ %-no AVSTR. VOJNO POSOJILO

I. štiri desetletno davka prete 5 $\frac{1}{2}$ %-no amortizacijsko državno posojilo à 92-93% za 100 K nom.

II. davka prete 5 $\frac{1}{2}$ %, dne 1. junija 1922 vratiljivo državno zakladnico à 92-93% za 100 K nom.

In edekte vsakega subskribenta 1% bonifikacijo. — Podpisovanje se vrati od 20. novembra do 16. decembra 1916.

Priporočamo našim
gospodinjam

KOLINSKO CIKORIJO

iz edine slovenske
tovarne v Ljubljani

Prodajalka

vajena manufakturne in Špecerjske stroke
ter v Šivanju, **službo najraji kje na
deželi.** Naslov pove upravnštvo »Slov. Naroda«.

4109

trgovska tvrdka

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko.
3729

NA IZBIRO pošilja tudi na deželo:
Kasne 2658

BLUZE plašče, jopice,
krila, kostume,
nočne halje, per-
rijo, moderne pred-
mete, športne klo-
buke in steznike. Zelo solidna tvrdka:

M. Krištofič - Bučar
Ljubljana, Stari trg 9. Lastna hiša.

Fine

otroške oblekce
in krstne oprave.

Pri pomanjkanju mleka!

Sladni čaj znamka Sladin

je najbolj zdrava in tudi najcenejša

hrana za dojenčke.

S Sladnom se zlahkoto odomore poma-
njanja mleka in sladkorja, pri njegovem uporabi
se namreč prirazita dve tretjini mleka in ena
ena četrtina sladkorja. — Od mnogih premanj tu samo
ena posebna pl. Trakoščev, lekarneve
soprogov v Gradiški: Ljubi svaki! Hotel Ti sporo-
čici, da dajemo Elektromen malenom Sladin dočink
čaj in tudi sladkorje, valje, česa se Sladin
lahko najlepše priporoči.

Dobi se pri lekarini Trakoščev v Ljub-
ljani nevezno potrjeno. Glavne zaloge: Na Dunaju
v lekarini Trakoščev: Schubertstrasse 109, Josef-
städterstrasse 25, Radetzkyplatz 4; v Gradiški: Sack-
strasse 4.

SPREJME SE
trgovski pomočnik

boljša moč, vojaščine prost, ali pa žensko moč.
Plača po dogovoru. Hrana in stanovanje v hiši.

IVAN PERDAN, trgovec, Ljubljana.

• Pri nakupu božičnih in novoletnih daril •
priporoča tvrdka

O. BERNATOVIC,
Ljubljana, Mestni trg 5-6.

svojo dobro sortirano zalogo konfekcijskega blaga
za dame, deklice, gospode, dečke in otroke v
najnovejših oblikah po znano najnižjih cenah.

• Velika izbera kožuhovine •
po jako znižanih cenah.

Delniška glavnica: K 8,000.000.—.

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Rezerve: okrog K 1,000.000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižico in jih obrestuje po čistih 4%.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu
obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na mora-
torij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke
c. kr. razredne loterije.

Centrala:
Trst.
Podružnice:
Dubrovnik
Dunaj
Kotor
Metković
Opatija
Split
Sibenik
Zadar

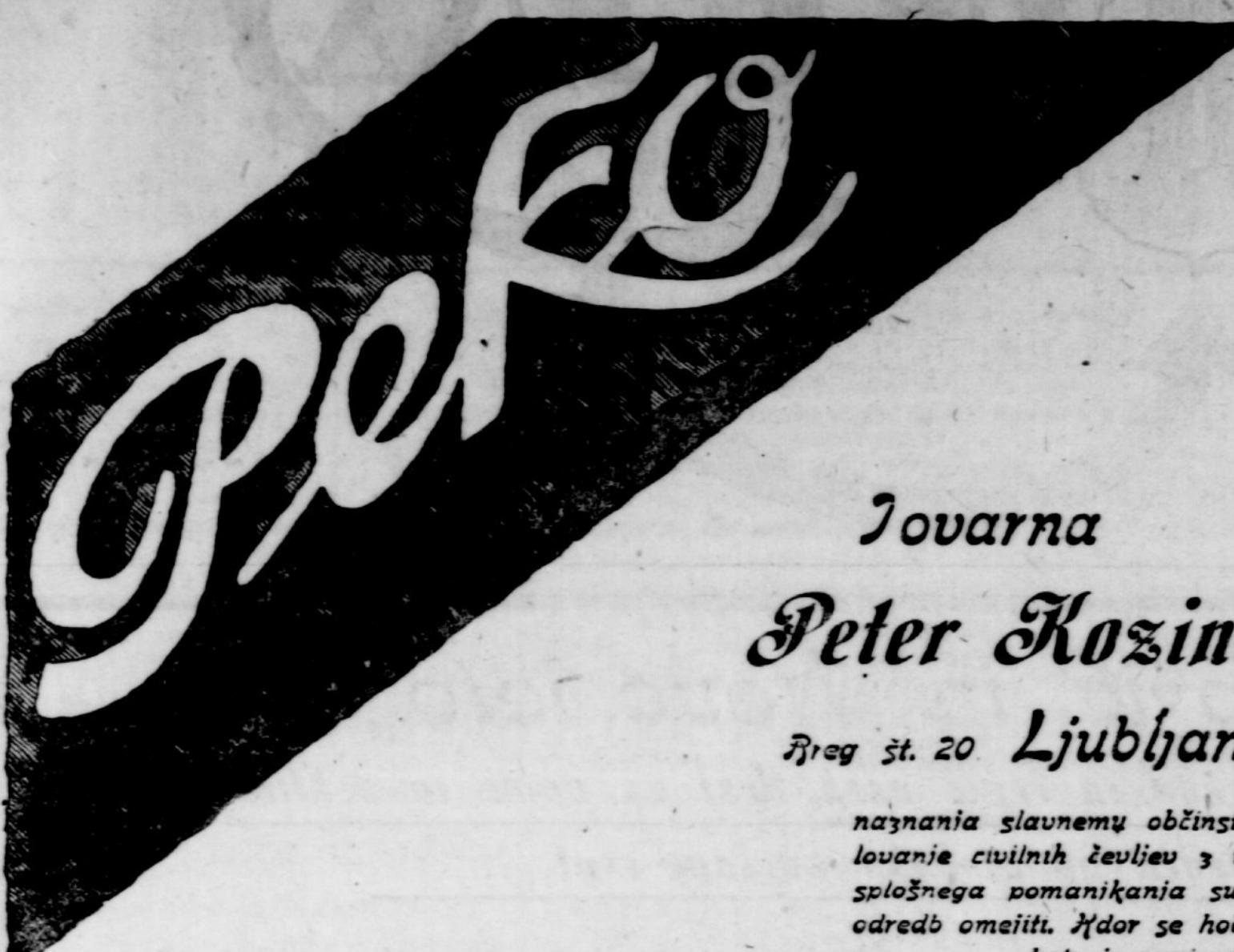
EŠKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantnejše.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

Jovarna

Peter Kozina & Ko.

Rreg št. 20 Ljubljana Rreg št. 20

načnana slavnemu občinstvu, da bo morala izde-
lovanje civilnih čevljev z usnatiimi podplati, usled
splošnega pomanjkanja surovin in novih strožjih
odredb omejitev. Čudor se hoče še pravočasno preskr-
beti, ie zani zadnja priuka.

PRIJAVE za PETO AVSTR. VOJNO POSOJILLO

1.) štiridesetletna 5 1/2 % amort. držav. posojilo
• à K 92.— netto od K 50.— nom. naprej

2.) 1. junija 1922 plačljive državne zakladnice
à K 96.— neto sprejema

ŽIVNOSTENSKA BANKA podružnica TRST

Via Ponterosso 7 in Via Mar. Teresa 20 v lastni palači.

Tozadevna pojasnila se dajo drage volje.

+ Karel Žichy +

na medicinskih in ortopedičnih klinikah tu-
in inozemstva tehnično in anatom. izpršan
ter diplomiran **maser in operator kurjih**
čeve z 26 letno praksijo v sanatorijih, civilnih
in vojaških zdraviliščih itd. se priruča gg
častnikom in c. občinstvu. **Kopališče hotel**
pri Sloenu. 4098

Najcenejše
dežnike
in solnčnike

* domačega izdelka priporoča
tvornica dežnikov in solnčnikov

Jos. Vidmar.
Ljubljana

Pred Skofijo 19 — Prešernova ulica 4.

Damske klobučke

v največji izberi priporoča

MINKA HORVAT, modistka

LJUBLJANA, Stari trg štev. 21.

Popravila najceneje.

2954

Popravila najceneje.

Ivan Gričar

→ Štelenburgova ulica štev. 3. →

Zaloga izgotovljenih oblek

za

• gospode in dečke. •

2985

JADRANSKA BANKA

Delniška glavnica: K 8,000.000.—.

PODRUŽNICA LJUBLJANA.

Rezerve: okrog K 1,000.000.—.

SPREJEMA: Vloge na knjižico in jih obrestuje po čistih 4%.

Vloge na tekoči in žiro račun proti najugodnejšemu
obrestovanju. Dviga se lahko vsak dan brez ozira na mora-
torij. Rentni davek plača banka iz svojega.

KUPUJE IN PRODAJA: Devize, valute, vrednostne papirje itd. in srečke
c. kr. razredne loterije.

Centrala:
Trst.
Podružnice:
Dubrovnik
Dunaj
Kotor
Metković
Opatija
Split
Sibenik
Zadar

EŠKONTIRA: Menice, devize, vrednostne papirje itd.

IZDAJA: Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

DAJE PREDUJME: na blago, ležeče v javnih skladiščih.

PREVZEMA: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantnejše.

Brzjavni naslov: JADRANSKA.

INVALID
kuplji manjšo trgovino z mešanim, specer-
skim, modnim ali norimberskim blagom v
Ljubljani v svrhu zagotovite skromne eksli-
stence. — Ponudbe pod "INVALID 4024"
na upravn. »Slov. Naroda«. 4093

1 par brakov
(psa in psico), čiste istrijanske pasme
kupljati proti 8 dnevni poskušnji
gozdnemu uradu Haasberg,
pošta Planina, Kranjsko.

Gonoktein.

Načnovejše, izkušeno sredstvo
proti kapavcu (triperju), belemu
črevesnemu in mehurnemu
katariju i. t. d.

GONOKTEIN je upeljan na
češki kliniki dvor svetnika vseuč.
prof. dr. Janovskega. Na nemški
kliniki vseuč. prof. dr. K. Krei-
bicha. Toplo ga priporočajo vseuč.
prof. dr. J. Bukovski, vseuč. prof.
F. Samberger, vseuč. docent dr.
J. Odstrcil i. t. d.

Vseučiliščni docent dr. ER.
KLAUSNER, I. asistent nemške
dermatologiske klinike v Pragi
je v svojem predavanju pred zdrav-
niki na univerzi povdarijal izvrstno
učinkovanje Gonokteina ter ga
posebno priporoča kot izborni
balzamikum, ker ne draži želodca
niti ledvic. 2130

M U. dr. J. grof ROSSIGOLI,
občinski zdravnik v Kaštelu sta-
rem piše: V mnogih slučajih akut-
nega kapavca zapisal sem Gonoko-
tein in uvidel sem, da je izvrstni
antigonorrhoidicum, ker ne kvari
želodca in ne ledvic.

Dobi se po vseh večjih le-
karnah, Škatljica, K 6.—.

Zahvalejte literaturo in prospekt.

Ljubljana: Lekarna Trakoščev.

Zagreb: Lekarna "Salvator", S. Mit-
telbach, Jelatičev trg.

Proizvaja: Farmakološko-kemični la-
boratorijski "MRA" Praga-Vršovice 552.

Dobavitelj: ministerstvo in
Vojsko - zdravje in zdravstvena zadrženja.

Dobor
sadni mošt

oddn. 3997
Franc Matheis, Eggenberg pri Graču.

F. BATJEL, Ljubljana,
Stari trg št. 28 (moj. v kvadrat)
vlijudno priporoča svojo novo zalogu
dvokoles, šivalnih strojev,
gramofonov, žepnih električnih
svetilk in vedno sveže baterije.
Pismena naročila se takoj izvrše.
3878

Lasne kite

načeljajoča kakovost po 7, 9, 12
in 16 krov; lasne pedoge in
mrežice vseh vrst; „Noril“, barva
za lase in brade od Dr. Dralle
po 2 in 4 E, lasne vode in masti;
Sampon za umivanje las, šminke
in pudor ponelli in t. d. priporoča

Štefan Strmol
Ljubljana, Pod Tranco št. 1.

Pozori! Zaradi vpoklicanja v vojaško
zimbrovino je lokal odprt samo za
prodajo blaga in sicer vseki dan samo
od 8 do 1/2 1/2 na v nedeljo od 9 do 11
ure dopoldna.

RADIUM!

Zapestna ura
z intenzivno svetločim radijskim uruškom; Stevilke in kazalci
razširjajo v temi močen vit. Regulirano Anker-delno gre točno,
3 letna garancija. Izdelana v niklu, z usnjastim jermenom,
premer 35 mm. Priznano praktično za vojake. Cena 12 krov.
Pošilja po povzetju (vojna pošta denar naprej) zalogu ur

Jakob König, Dunaj 3/223, Löwengasse 37 A.

**Zaupno
blago!**

**V pari prano in brezkalno
posteljno perje in puh**

priporoča trgovina z posteljnim perjem in puhem

C. J. HAMANN

Ljubljana, Mostni trg št. 8.

Ustanovljena 1866.

POZORI! Nerečena konkurenca prinaša na trg za nizko
cenno napol ali nič očiščeno blago. Tega perja se drže
pegosti ostanki mesa in neznaga, ki zvdužuje tebo ter
bitveno pripravore, da se razvijejo hčinke in močji.

Za Šožič in Novo leto

klobukov in čepic vseh vrst za dame in deklice
priporoča bo globoko snižani ceni

Modni salon

Stuchly Maschke

Zadovska ulica 3,

Dvorci trg 1,

Ljubljana.

Eugi se pod pogodbenimi pogoji
mala privitčna hiša

priznava na malo trgovino v mestu
ali na dedini. Ponudbe na uprav. "Slov.
Naroda pod pogodbenimi pogoji 3886".

Prekajeno trpežno blago.

Oddajam vsak dan ca. 1000 kg trpež-
nega blaga Dobročinsko salami
E 1150 kg, Mortadella salami
E 1175 za 100 kg iz Prage, proti
vposlatvi sneška ali vplačila proti du-
plikatu, bančni akreditiv.

Izvez prahkih gnjet, M. KOM.,
Praga, Žižkov, Blatná ul. 16/L.

**Proti prahajem, luskinam
in izpadanju las**
deluje najboljše prisnove

**Tanno-chinia tinktura
za lase**

katere okreščuje lase, odstranjuje
luse in preprečuje izpadanje lase.

I steklenica z navodom E 1-20.

Razpoljila se z obratom pošto ne manj kot
dve steklenici.

Zaloge vseh preizkušenih zdravil,
magia, mli, medicinal. vin, špecielle-
tet, najfinjejših perfumov, kirurgijskih
obvez, svežih mineralnih vod itd.

Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani Resavska cesta št. 1.
poleg novosprajenega Fran Jočlovega
jubli. mostu.

V tej lekarni dobivajo zdravila tudi
članji bolniških blagajn južne zelenice,
o. kr. tobačne tovarne in okr. bol. Ljubljane
blagajne v Ljubljani.

Adrija

fotomafaktura drogerija,
Ljubljana,
Solenburgova ulica, št. 5.

priporoča veliko zalogu
desinfekcijskih preparatov kakor:
Lysol, Lysoform, Kreolin, For-
malin, Formalinove pastilje,
karbolovo kislino, karbolovo apno
itd. itd.

Velika zaloga fotografiskih
potrebščin in aparativ.

Baržun

Višek letosnje mode.

Bogata izbira v različnih
kakovostih in barvah.

A. & E. Skaberné

veletrgovina z manufakturnim blagom.

Anton Bajec

umetni in trgovski vrtnar
nemšča sl. p. u. občinstva, da se naboja njegov 132

cvetlični salon

samo Pod Tranco št. 2.

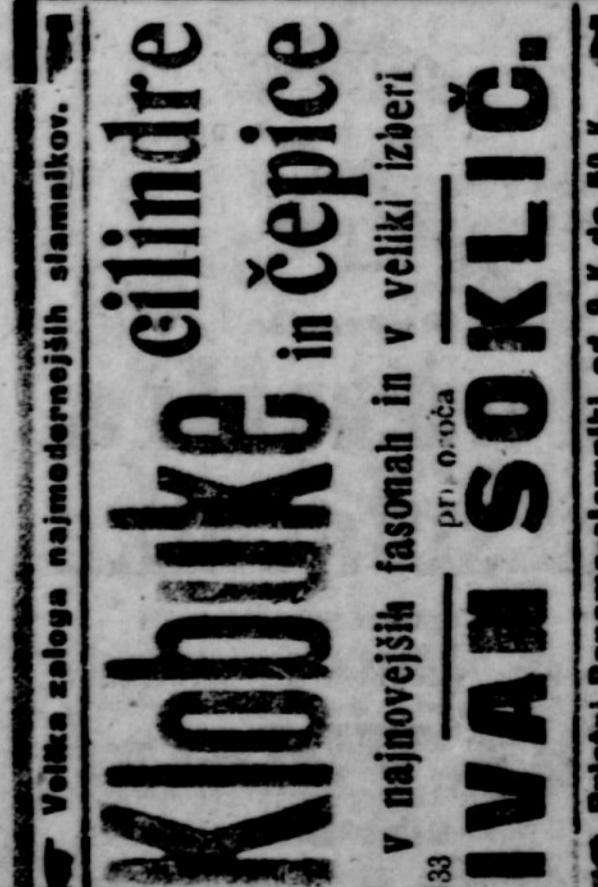
poleg Covljarskega mostu.

Velika zaloga snihih venčev.

zdelevanje šopkov, venčev, hrakov itd.

Zunanja naročila točno.

Vrtnarija na Tržaški cesti št. 34.

Kranjska deželna banka v Ljubljani

spoml. mjesec in peto 5½% austrijsko vojno posojilo in originalnih pogojev:

- I. 40 letno 5½% amortizacijsko državno posojilo in K 100 nominale 92 kron,
- II. 5½% državnozakladne liste I mjesec mjesec in K 100 I. in K 100 nominale 96 kron.

v svrhu podpisovanja volnega posočila daje banku

hipoteckarna in komunalna posojila.